

Deel 3 - Finansiële Jaarstate

1.	Verslag deur die Ouditkomitee.....	96
2.	Verslag deur die Rekenpligtige Beampte.....	101
3.	Verslag deur die Ouditeur-generaal.....	108
4.	Begrotingstaat.....	113
5.	Aantekeninge by die Begrotingstaat.....	123
6.	Staat van Finansiële Prestasie.....	125
7.	Staat van Finansiële Stand.....	126
8.	Staat van veranderinge in Netto Bates.....	127
9.	Kontantvloeistaat.....	128
10.	Staat van Rekeningkundige Beleide.....	129
11.	Aantekeninge by die Finansiële Jaarstate.....	137
12.	Openbaarmakingsaantekeninge by die Finansiële Jaarstate.....	146
13.	Aanhangsels (Ongeouditeerde aanvullende skedules).....	159

VRYWARING

Hierdie verslag is 'n vertaalde weergawe van die Ouditkomitee verslag wat goedgekeur en onderteken is. Die gedeelde Ouditkomitee aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITKOMITEE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

1. Verslag deur die Ouditkomitee

Die Ouditkomitee is genoeë om sy verslag vir die finansiële jaar geëindig 31 Maart 2011 voor te lê.

2. Ouditkomiteelede en bywoning

Die Ouditkomitee bestaan uit die lede wat hieronder gelys word. Dit word vereis dat 'n minimum van vier keer per jaar vergader word ooreenkomstig sy Opdrag. Vyf vergaderings is gedurende die jaar gehou:

19 April 2010

24 Mei 2010

10 Augustus 2010

3 Desember 2010

15 Februarie 2011

Lid	Kommentaar	Getal vergaderings bygewoon
Me. Z Abrams	Lid vir driejaartermyn aangestel met ingang van 1 Januarie 2011	1
Prof. E Calitz	Lid vir driejaartermyn aangestel met ingang van 1 Januarie 2010; Voorsitter	5
Me. B Daries	Lid se termyn op 30 November 2010 beëindig	3
Dr. L Kathan	Lid se termyn op 31 Maart 2011 beëindig	4
Mnr. RI Kingwill	Lid vir driejaartermyn aangestel met ingang van 1 Januarie 2011.	1
Mnr. L Mdunyelwa	Lid vir driejaartermyn aangestel met ingang van 1 Oktober 2008	5
Me. P White	Lid se termyn op 30 November 2010 beëindig	2

3. Verantwoordelikhede van Ouditkomitee

Die Ouditkomitee rapporteer dat hulle aan die verantwoordelikhede voortspruitend uit artikel 38(1)(a) van die WOFB en Tesourieregulasie 3.1 voldoen.

Die Ouditkomitee rapporteer ook dat hulle 'n toepaslike formele opdrag, wat op 9 Februarie 2011 deur die Kabinet goedgekeur is, as hul Ouditkomiteehandves aanvaar het, hul sake ter voldoening aan hierdie handves gereguleer het en al hulle verantwoordelikhede afgehandel het wat daarin vervat is.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITKOMITEE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

4. Die Doeltreffendheid van Interne Beheer

Bestuur het die primêre verantwoordelikheid vir die finansiële state en die verslagdoeningsproses, insluitend die stelsel van interne rekeningkundige beheermaatreëls. Die Ouditkomitee, in hulle toesighoudende rol, het die geouditeerde finansiële state nagegaan en met die bestuur bespreek. In ooreenstemming met die WOFB en die King III-verslag oor Korporatiewe Bestuur se vereistes voorsien Interne Oudit die Ouditkomitee en Bestuur van gerusstelling dat interne beheermaatreëls toereikend en doeltreffend is. Dit word bereik deur 'n risikogebaseerde Interne Ouditplan, met Interne Oudit wat die toereikendheid evalueer van beheermaatreëls wat die strategiese en operasionele risiko's verlig wat die Departement in die gesig staar, en die Ouditkomitee wat die implementering van regstellende aksie deur die bestuur monitor.

Gebaseer op sy hersiening van die verslae van die Interne Ouditeure, die Ouditverslag oor die Finansiële Jaarstate en die Bestuursverslag van die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika, loof die Ouditkomitee die Departement vir die bereiking van 'n volslae auditopinie vir die vierde agtereenvolgende jaar. Terselfdertyd spreek die Komitee sy kommer uit oor die doeltreffendheid van interne beheer ten opsigte van wesenlike leemtes in interne beheer en nievoldoening aan sekere wette en regulasies, soos deur die Ouditeur-generaal geïdentifiseer. Dit moet egter ook beklemtoon word dat die Departement aandag skenk aan verskeie tekortkominge in interne beheer. Vyf van die sewe interne auditverslae wat gedurende die oorsigjaar uitgereik is, bevat voorstelle om beheermaatreëls te verbeter en doeltreffendheid te verhoog. Die verslae sluit verlofbestuur, ondersteuningsmateriaal vir onderwys, prestasie-inligting, interim finansiële state en vervoer van leerders in. Die Departement het voorstelle aanvaar. Voorgestelde verbeterings vereis inter alia die ontwikkeling van outomatiese stelsels om beheermaatreëls te verbeter. Om dit te bereik het die Departement onderneem om die mees uitvoerbare en koste-effektiewe verbeterings te ondersoek wat deur die gebruik van outomatiese stelsels bereik kan word.

Die Departement het aan die Ouditkomitee gerapporteer dat alle Aanhangel A-kwessies wat in die vorige jaar deur die Ouditeur-generaal aangemeld is, aangespreek is en die Ouditmoniteringspan van die Departement monitor die vordering van die aanspreek van ander bevindinge deur die Ouditeur-generaal en interne auditbevindinge. Die Departement het onderneem om 'n omvattende aksieplan wat die internebeheerkwessies hanteer aan die Komitee voor te lê.

4.1 IT-stelsels

Die Ouditeur-generaal het bevind dat toepaslike prosesse in plek en voldoende is en 'n paar swakhede rakende die monitoring van gebruikersrekeninge geïdentifiseer. Die groter kwessie is steeds die beperkte vordering wat gemaak is rakende die implementering van die omkeerstrategie om die IT-verwante risiko's wat die Provinsie in die gesig staar aan te spreek.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITKOMITEE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

4.2 Die gehalte van injaarbesteding- en maand/kwartaalvorderingsverslae ingevolge die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en die Wet op Verdeling van Inkomste voorgelê

Die Ouditkomitee het die hersiening van die Departement se injaarbesteding (IJB) en kwartaallike prestasieverslag (KPV) voorleggings voortgesit en hierdie voldoen aan die vereistes van die WOFB en Wet op Verdeling van Inkomste soos toepaslik. Voorstelle wat aan die Departement gemaak is word by daaropvolgende hersiening opgevolg. Die kwartaalverslae vir die eerste drie kwartale is by Ouditkomiteevergaderings gedurende die jaar voorgelê. Die Ouditkomitee het die Departement versoek om die gepaste balans tussen uitset- en insetaanwysers te verseker.

4.3 Ondernemingsrisikobesteding (ORB)

Verdere vordering is gemaak met die implementering van die Ondernemingswye-Risikobesteding (ORB) metodologie en die identifisering van die sleutelrisiko's en versagtingsbeheer wat deur die Departement geïmplementeer is. Die Ouditkomitee hersien steeds die proses op 'n kwartaallike basis. Gedurende die oorsigjaar het die ORB-eenheid, wat na die Departement van die Premier geskuif het, die identifisering van strategiese risiko's gefasiliteer wat deur die Hoof van die Departement afgeteken is. ORB het 'n hersiene metodologie aangeneem en die implementeringsplan vir die jaar is afgehandel. Die Ouditkomitee het die belangrikheid van 'n behoorlike instelling tussen strategiese doelwitte, risikofaktore en sleutelprestasie-aanwysers beklemtoon. Die Departement is gevra om sy aksieplan vir werkersopvoerbaarheid met die Ouditkomitee in die volgende finansiële jaar te bespreek.

Vordering van forensiese kwessies wat ondersoek word, is by elke vergadering aan die Ouditkomitee gerapporteer en vordering gedurende die jaar is bevredigend. Baie van die agterstand is verminder sedert die verbeterde personeelvoorsiening by die forensiese ondersoekendeheid.

5. Evaluering van Finansiële State

Die Ouditkomitee het:

- saam met die Ouditeur-generaal en die Rekenpligtige Beampte die geouditeerde Finansiële Jaarstate wat in die Jaarverslag ingesluit sal word hersien en bespreek;
- die Bestuursverslag van die Ouditeur-generaal en bestuurs se respons hersien;
- veranderinge aan rekeningkundige beleide en praktyke soos in die Finansiële Jaarstate vermeld hersien;
- die Departement se prosesse vir voldoening aan regs- en regulerende bepalings hersien;
- die inligting oor voorafbepaalde mikpunte soos in die jaarverslag vermeld hersien; en
- die betekenisvolle aansuiwerings wat uit die audit voortgespruit het hersien.

Die Ouditkomitee stem saam met en aanvaar die Ouditeur-generaal se gevolgtrekkings oor die Finansiële Jaarstate en stel voor dat die geouditeerde Finansiële Jaarstate aanvaar en saam met die verslag van die Ouditeur-generaal gelees moet word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITKOMITEE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Die Departement het goeie bevoegdheid in sy finansiële bestuur ten toon gestel soos deur die volslae auditverslag bevestig. Die Departement moet geloof word vir die volwasse manier van herprioritisering en aansuiweringsbeplanning waarop die finansiële druk hanteer is toe terugwerkende vergoedingsaansuiwerings vir onderwysers onvoorsiene ekstra kostes teweeggebring het.

Gebaseer op die hersiening en besprekings waarna in voorafgaande paragrawe verwys is, het die Ouditkomitee aan die VKOR en die Departement voorgestel dat die geouditeerde finansiële state in die Departement se Jaarverslag vir die fiskale jaar geëindig 31 Maart 2011 ingesluit word.

6. Interne Oudit

In die vorige jaar het die Ouditkomitee gerapporteer dat die Gedeelde Interne Ouditeenheid uitdagings ervaar met betrekking tot kapasiteit en veranderingsbestuur, wat 'n impak op hulle vermoë het om hul plan te bereik.

Die Ouditkomitee het tot 'n verlaagde voorsieningsplan ingestem in die konteks van beperkte hulpbronne wat bereik is en daardie verslae is kwartaalliks aan die Ouditkomitee voorgelê. Die Departement se reaksie op die Interne Oudit se voorstelle is gemoniteer as deel van die hersieningsproses.

Dit is die eerste jaar dat die interne ouditeenheid teen volle kapasiteit funksioneer. Interne Oudit het oor die vordering by alle ouditkomiteevergaderings gerapporteer en interne auditverslae is aan die Ouditkomitee en bestuur voorgelê en met hulle bespreek. Behalwe vir twee is al die verslae afgehandel in ooreenstemming met die driejaar-interne-auditplan. Hierdie twee verslae het langer geneem as wat verwag is as gevolg van die komplekse aard van die opdragte, maar hierdie vertraging sal nie die teikens vir volgende jaar ontwrig nie. Die driejaar-interne-auditplan is besig om hersien te word om in lyn met die strategiese risikoprofiel van die departement te wees.

Die Ouditkomitee is steeds bekommerd oor die vermoë om die volledige vereiste auditdekking in die toekoms te bereik en beweer dat daar steeds 'n behoefte aan addisionele kapasiteit is om die verbeterde uitsette van die Interne Oudit te ondersteun.

7. Ouditeur-generaal Suid-Afrika

Die Ouditkomitee het met die Ouditeur-generaal Suid-Afrika vergader om te verseker dat daar geen onopgeloste aangeleenthede is wat uit die regulerende audit voortgespruit het nie. Regstellende optrede oor die gedetailleerde bevindinge wat uit die huidige regulerende audit spruit, sal op kwartaallikse basis deur die Ouditkomitee gemoniteer word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITKOMITEE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

8. Kommunikasie

Gedurende die jaar het die Hoof van die Departement en uitvoerende bestuur 'n daadwerklike poging aangewend om alle ouditkomiteevergaderings by te woon en openhartig en eerlik in die vergaderings deel te neem rakende aangeleenthede wat die Departement raak. Alleenvergaderings is ook met die voorsitter van die Ouditkomitee en die Hoof van die Departement voor elke Ouditkomiteevergadering gehou. Na elke vergadering lê die Voorsitter 'n informele verslag aan die Hoof van die Departement voor om so gou as moontlik enige dringende aangeleenthede aan te teken wat die Komitee moet oordra.

9. Waardering

Die Departement het met die Ouditkomitee op voorwaardes ingestem wat 'n toewyding openbaar om korporatiewe staatsbestuur te verbeter. Hierdie toewyding moet verder veranker word deur die positiewe manier waarop die Departement op kwessies reageer wat by ouditkomiteevergaderings en deur versekeringsverskaffers geopper word. Die Ouditkomitee spreek graag hulle waardering uit teenoor die Beampies van die Departement, die Ouditeur-generaal Suid-Afrika en die Interne Ouditeenheid vir die samewerking en inligting wat hulle voorsien het vir ons om hierdie verslag op te stel.

**Estian Calitz
Voorsitter
Ouditkomitee
Wes-Kaap Onderwysdepartement
12 Augustus 2011**

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Verslag deur die Rekenpligtige Beampte aan die Uitvoerende Gesag en Provinsiale Wetgewer van die Republiek van Suid-Afrika.

1. Algemene oorsig van die stand van finansiële sake

- 1.1 Die WKOD het sy fokus verskuif vanaf 'n insetgedrewe fokus na uitkomste en uitset. Positiewe en bemoedigende resultate is vanaf die sleuteluitsetaanwysers ondervind. Die matriekuitslae, sowel as die Graad 3 en Graad 6 uitslae was positief vir die verslagdoeningsjaar. Die strategie om te verseker dat volgehoue instelling van die begroting met die strategiese mikpunte van die departement is ontwerp om aan die verbeteringe by te dra.

Die volgehoue beklemtoning van stygende doeltreffendhede het die departement in staat gestel om meer handboeke aan skole te voorsien. Deur deeglike beplanning het die klaskameruitbreidingsprogram ook tot gevolg gehad dat meer leerders toegang tot gehalte opvoeding teen laer koste as gewoonlik het. Die volgehoue fokus op die monitering van bywoning van ons personeel, veral op skoolvlak, sal volgehou word. Volgehoue druk op die departement se begroting sal egter voortduur, maar daar is 'n vasberadenheid om altyd doeltreffendhede na te streef.

Die finansiële druk op skole duur voort en die departement het dit reggekry om veral openbare gewone skole by te staan om van die druk te verlig deur sy handboekvoorsieningsprogram en hoërskoolprogram. Die departement help ook skole met uitdagings rakende hulle munisipaliteitsrekeninge, ens.

Die departement het dit reggekry om 99,6% van hulle aangesuiwerde begroting te spandeer. Die teiken wat deur die Provinsiale Tesourie gestel is, is dat departemente nie met 1% moet onder- of oorbestede nie. Die onderbesteding beloop R42 miljoen.

Redes vir onderbesteding is as volg:

- Die opgradering van die Bestuurstelsels vir Menskapitaalverlof was tot die volgende finansiële jaar uitgestel.
- Begroting vir Graad 3, 6 en 9 toetsing was onderbestee as gevolg van Provinsiale Tesourie wat nie die volle bedrag geëis het nie.
- Vertragings in die finalisering van die kontrak vir die aflewering van VKO-opvoedingsmateriaal.

Dit moet aangeteken word dat hierdie almal gebonde projekte is en 'n versoek vir hernuwing van die onderbestede fondse is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Virement:

Provinsiale Tesourie het die volgende viremente tussen hoofafdelings in die Begrotingspos goedgekeur:

- Verskuiwing van R36 338 000 vanaf program 1 na program 2 as gevolg van vereffening van agterstallige munisipaliteitsrekeninge wat deur openbare skole geskuld word.
- Verskuiwing van R18 554 000 vanaf program 2 na program 4 as gevolg van kapitaalluitgawes deur spesiale skole.
- Verskuiwing van R15 235 000 vanaf program 4 na program 2 as gevolg van vereffening van agterstallige munisipaliteitsrekeninge wat deur openbare skole geskuld word.
- Verskuiwing van R558 000 vanaf program 6 na program 2 as gevolg van vereffening van agterstallige munisipaliteitsrekeninge wat deur openbare skole geskuld word.
- Verskuiwing van R10 214 000 vanaf program 8 na program 2 as gevolg van vereffening van agterstallige munisipaliteitsrekeninge wat deur openbare skole geskuld word.

- 1.2 Onreëlmatige uitgawes was aangegaan hoofsaaklik as gevolg van tenderprosedures wat vir sekere projekte nie gevolg is nie of waar dienste steeds benodig was al het die kontrak verstryk. Die departement het vir die een projek 'n nuwe projekbestuurder aangestel. Die departement het ook beheermaatreëls ingestel waar alle programbestuurders 'n verkrygingsplan vir alle goedere en dienste wat verkry moet word vir die nuwe finansiële jaar moet indien.

2. Dienste deur die departement gelewer

2.1 Tariefbeleid

Die departement vra fooie vir eksamenverwante dienste soos die merk van vraestelle, afskrif van senior sertifikaat, ens. Die tariewe vir hierdie dienste word deur die Departement van Basiese Onderwys bepaal.

2.2 Gratis Dienste

Die departement lewer geen gratis diens wat noemenswaardige inkomste kan oplewer nie.

2.3 Inventarisse

Die inventaris by jaareinde bestaan uit onafgehandelde werk (WIP) wat met konstruksiekontrakte verband hou. WIP word gedefinieer as daardie konstruksiekontrakte waarvoor dienste gelewer is, maar retensiegeld moet nog betaal word soos met die verskaffer ooreengekom in terme van kontraktuele verpligtinge. Die bedrag vir WIP vir die verslagdoeningsjaar is R345,6 miljoen.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

3. Kapasiteitsbeperkings

Skole staan uitdagings in die gesig om personeel vir sekere vakke te vind wat behoorlik gekwalifiseer is en oor geskikte vaardighede beskik. Vakke soos wiskunde en wetenskap staan kritieke tekorte in die gesig. Die departement het 'n beursskema wat die uitdaging gedeeltelik aanspreek. Tog ondersoek die Departement van Basiese Onderwys ook moontlike oplossings. Intussen verskaf die departement 'n "telematics"-uitsaaiprogram om Graad 12-leerders met daardie kritieke vakke by te staan. Die plasing van die *Funza Lushaka*-beurshouers, wat wel oor daardie vaardighede beskik, geniet herna nuwe fokus. Die departement het 'n konsepstrategie vir Wiskunde en Wetenskap ontwikkel, wat dalk kan help.

4. Die benutting van skenkerfondse

Die departement het nie enige skenkerfondse ontvang nie.

5. Handels- en openbare entiteite

Die departement het nie enige sodanige entiteite ontvang nie.

6. Instellings aan wie oordragbetalings gemaak is

Die onderwysinstellings aan wie oordragbetalings deur die departement gemaak word, word in Aanhangsel 1B van die Finansiële Jaarstate aangedui.

Oordragbetalings word aan onderwysinstellings gemaak in ooreenstemming met toepaslike wette van Parlement wat hulle beheer. Byvoorbeeld, oordragbetalings word aan openbare gewone skole gemaak vir norme en standaarde soos ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet no. 84 van 1996), soos gewysig, uiteengesit. Raadpleeg asseblief Aanhangsel 1B vir 'n meer gedetailleerde verduideliking van elke soort entiteit.

Die departement pas artikel 38 (i)(j) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet no. 1 van 1999), soos gewysig (WOFB) toe waar onderwysinstellings, wat oordragbetalings ontvang, moet bewys dat hulle die fondse vir die doeleindes gebruik waarvoor dit bedoel is. Hier moet die betrokke instellings verklaar en 'n sertifikaat onderteken voordat die volgende oordragbetalings gedoen word. Verder is hulle ook ingevolge die toepaslike wetgewing wat op die instelling betrekking het, verantwoordelik om hulle geouditeerde finansiële state teen 'n vervaldag vir hersiening en voldoening voor te lê. Die Onderwysdistrikskantore let spesifiek op na kapasiteitsbou op skoolvlak en verskaf voortgesette ondersteuning. Hierdie proses word op 'n voortgesette basis gemoniteer.

7. Openbare privaatvennootskappe (OPV)

Die departement het nie enige sodanige ooreenkoms aangegaan nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

8. Korporatiewebestuursreëlings

In ooreenstemming met die King III-verslag volg die interne oudit 'n risiko-gebaseerde benadering om bestuur by te staan in die bereiking van departementele mikpunte.

'n Risiko-gebaseerde benadering vereis dekking van alle beduidende risiko's, maar is nie beperk tot die fokus op operasionele en strategiese risiko's nie.

Die strategiese risiko-assessering is afgehandel. Tog ontvang die strategiese risiko altyd die nodige aandag van bestuur. 'n Operasionele risiko-assessering is in die vorige jaar afgehandel en word tans opgedateer.

Die departement het 'n ouditkomitee wat uit onafhanklike lede bestaan. Dit is tans in sy sewende werkingsjaar. Die Ouditkomitee vergader gereeld en is in gereelde kontak met topbestuur en die Uitvoerende Gesag. Die Interne Ouditeenheid, die Kantoor van die Ouditeur-generaal en die Forensiese Ondersoekteenheid rapporteer direk aan die Ouditkomitee as versekeringsverskaffers.

Die departement het nie 'n Risiko-assesseringseenheid nie. Die departement het 'n Risikobeleidsraamwerk in samewerking met die provinsiale Tesourie ontwikkel. Die risikobeleid sal in 'n bedrogrisiko-assesseringsbeleid ontwikkel. Alhoewel laasgenoemde kortkom het die departement 'n generiese Bedrogvoorkomingsplan, wat nie noemenswaardig sal verskil indien 'n bedrogrisiko-assessering voltooi word nie. Die departement, in samewerking met die Departement van die Premier, het 'n bedrogbewustheidsveldtog aangepak as deel van 'n strategie om bedrog te voorkom.

Jaarliks, of soos omstandighede verander, moet senior bestuur 'n verklaring van botsing van belange voltooi en voorlê. Alle bodkomiteelede en alle personeel in Voorsieningslynbestuur moet ook enige botsing van belange verklaar. Die departement vereis ook nou dat alle bieërs verhoudings met die werkgewer of sy werknemers verklaar. Die lede van die Ouditkomitee word ook verplig om 'n verklaring van botsing van belange in te dien.

Die veiligheid van leerders en onderwysers op skool is 'n groot uitdaging en die departement het vennootskappe met ander betrokke provinsiale departemente gevorm om hierdie kwessie te hanteer. Dit blyk of daar vordering ten opsigte van die programme is wat die departement onderneem het om skole te beskerm.

9. Gestaakte aktiwiteite/aktiwiteite wat gestaak moet word

Geen

10. Nuwe/voorgestelde aktiwiteite

Geen

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

11. Batebestuur

Die departement het alle mylpale bereik soos ingevolge die Batebestuurshervormings uiteengesit. Die bateverifikasieproses word halfjaarliks onderneem om voortgesette verbetering te verseker. Alle bates is dus in die bateregister geboekstaaf en die toestand van elke bate is aangeteken.

12. Gebeurtenisse na die verslagdoeningsdatum

Geen

13. Prestasie-inligting

Prestasie-inligting word kwartaalliks aangeteken en aan die Provinsiale Tesourie voorgelê. Om aanspreeklikheid en deursigtigheid te verbeter het die departement sy eie aanwysers ontwikkel bykomend tot die wat deur die Nasionale Tesourie vereis word.

Die stelsels in plek om prestasie te monitor, is hoofsaaklik die Sentrale Onderwysbestuur-inligtingstelsel (SOBIS) om leerderdata te verskaf, PERSAL om personeelnommers en verwante uitgawes te verskaf en die Basiese Rekeningkundestelsel (BAS) om bestedingsdata te verskaf.

Die Gehalteversekeringsdirektoraat is verantwoordelik vir die verifikasie van die data wat vir prestasie-inligting ingedien is. Dit is nodig om te verseker dat prestasie-inligting akkuraat en volledig weergegee word.

14. VKOR-besluite

Die VKOR-besluite ten opsigte van die 200910-finansiële jaar is nog nie voorgelê nie.

Verwysing na vorige auditverslag en VKOR-besluite	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
VKOR-verslag gedateer 25 Maart 2010	Die Departement moet dalk verslag doen oor afskrywings ten opsigte van vrugtelose en verkwistende uitgawes rakende infrastruktuurprojekte. Die uiteindelijke uitkoms van die saak kan tans nie bepaal word nie, en geen voorsiening vir enige vrugtelose en verkwistende uitgawes wat tot gevolg kan wees, is in die finansiële state gemaak nie. Die verlies as gevolg van kansellering van kontrakte word as vrugtelose en verkwistende uitgawes geag.	Die WKOD aanvaar die komitee se voorstelle. Die departement het 'n aantekening in die finansiële state ingesluit ten effekte dat 'n bedrag van R1,75 miljoen geïdentifiseer is as moontlike vrugtelose en verkwistende uitgawes, wat gefinaliseer moet word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Verwysing na vorige auditverslag en VKOR-besluite	Onderwerp	Bevindinge oor vordering
	Probleme is ondervind gedurende die audit rakende vertragings of die onbeskikbaarheid van aangevraagde inligting. Dit dui op 'n situasie waar daar 'n gebrek aan voortgesette monitering en toesig is sowel as 'n gebrek aan effektiewe beheeraktiwiteite rondom die beskikbaarheid van verwagte inligting. Kontrak- en/of tenderdokumente kon verlê geword het en 'n betaling kon gemaak geword het wat nie in lyn met die vereistes van die kontrak- of bidinligting of tenderdokumentasie is nie.	Die WKOD aanvaar die komitee se voorstelle. Die departement het beheermaatreëls ingestel rondom die insameling van brondokumentasie wat ook maandeliks gemoniteer word.
	VKOR-besluite is nie in wese geïmplementeer nie. Indien korrektiewe aksie nie ten opsigte van VKOR-besluite geneem word nie, sal vorige foute en praktyke weer opduik.	Die WKOD aanvaar die komitee se voorstelle. Die departement het beduidende vordering hierin gemaak.

15. Modifisering van vorige jaar se auditverslae

Die departement het 'n stelsel geïmplementeer om die kwessies en bevindinge van die Ouditeur-generaal aan te spreek. Die verantwoordelike bestuurders word versoek om 'n aksieplan te ontwikkel wat deur die komitee geëvalueer sal word. Sodra die proses van gehalteversekering voltooi is, sal die implementering daarvan gemoniteer word. Die vordering ten opsigte hiervan moet ook aan die Auditkomitee gerapporteer word.

Aard van nievoldoening	Finansiële jaar waarin dit eerste keer voorgekom het	Vordering gemaak in die opklaring/oplossing van die kwessie
MIV/Vigs - Leerderondersteuningsmateriaal nie versprei of by sekere skole benut nie	2009/10	Alle LOOM vir Graad R tot 7 en Graad 8 tot 9 is by alle openbare skole gedurende Februarie 2011 afgelewer.
MIV/Vigs - Sekere skole het nie 'n geïntegreerde MIV/VIGS-plan/beleid ontwikkel en aangeneem nie.	2009/10	Die Nasionale MIV/VIGS-beleid word vir alle skole gebruik. Netwerkspanbestuurders, skoolhoofde en SBL'e sal opleiding ontvang gedurende die 2011/12 finansiële jaar.

16. Vrystellings en afwykings vanaf die Nasionale Tesourie ontvang

Geen

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

17. Interim Finansiële State

Die departement het interim finansiële state voorberei soos deur die Provinsiale Tesourie versoek. Hierdie is deur hulle nagesien en alle kommentaar/voorstelle is op ag geslaan waar dit as toepaslik beskou is.

18. Ander

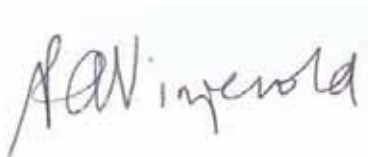
Geen

19. Infrastruktuurkwessies: Magqwaka-saak

Die departement het voortgesette besprekings met die Departement van Vervoer en Openbare Werke rakende die kwessie van Infrastruktuur. Ons wag vir die finale resultate van die regsproses om oor enige moontlike vrugtelose en verkwistende uitgawes wat hieruit kon voortspruit, verslag te doen.

20. Goedkeuring

Die Finansiële Jaarstate soos uiteengesit op bladsy 113 tot 166 is deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur.

**PA VINJEVOLD
SUPERINTENDENT-GENERAAL
DATUM: 31 MEI 2011**

VRYWARING

Hierdie ouditverslag is 'n vertaalde weergawe van die ouditverslag wat goedgekeur en onderteken is. Die Kantoor van die Ouditeur-generaal aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL AAN DIE WES-KAAPSE PROVINSIALE PARLEMENT OOR
BEGROTINGSPOS NO. 5: WES-KAAP ONDERWYSDEPARTEMENT**

VERSLAG OOR DIE FINANSIËLE STATE

Inleiding

1. Ek het die bygaande finansiële state van die Wes-Kaap Onderwysdepartement (departement) geoudit, wat bestaan uit die begrotingstaat, die staat van finansiële stand soos op 31 Maart 2011, die staat van finansiële prestasie, staat van veranderinge in netto bates en kontantvloeietaal vir die jaar geëindig, asook 'n opsomming van beduidende rekeningkundige beleid en ander verduidelikende inligting soos op bladsy 113 tot 158 uiteengesit.

Rekenpligtige beampte se verantwoordelikheid vir die finansiële state

2. Die rekenpligtige beampte is verantwoordelik vir die opstel van hierdie finansiële state in ooreenstemming met die Departementele Finansiële Raamwerk soos deur Nasionale Tesourie voorgeskryf en op die manier soos versoek deur die Wet op Openbare Finansiële Bestuur van Suid-Afrika, 1999 (Wet No. 1 van 1999) en die Wet op Verdeling van Inkomste, 2010 (Wet No. 1 van 2010) (WoVI) en vir sodanige interne beheer soos deur die bestuur as nodig geag om die opstel van finansiële state, wat vry van wesenlike wanvoorstelling is, as gevolg van hetsy bedrog of foute, moontlik te maak.

Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid

3. Soos vereis deur artikel 188 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet No. 108 van 1996) en artikel 4 van die Suid-Afrikaanse Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet No. 25 van 2004) (WOO) en artikel 40(2) van die WOVB, is dit my verantwoordelikheid om op grond van my audit 'n mening oor hierdie finansiële state uit te spreek.
4. Ek het my audit uitgevoer ooreenkomstig die Internasionale Standaard oor Ouditering en *Algemene Kennisgewing 1111 van 2010* wat in *Staatskoerant 33872 van 15 Desember 2010* uitgegee is. Hierdie standaard vereis dat ek aan etiese vereistes voldoen en die audit so beplan en uitvoer dat redelike gerusstelling verkry word dat die finansiële state vry van wesenlike wanvoorstelling is.
5. 'n Oudit behels die uitvoering van prosedures om auditbewyse oor die bedrae en openbaarmakings in die finansiële state te verkry. Die prosedures wat gekies word, hang af van die ouditeur se oordeel, insluitende die evaluering van die risiko's van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state as gevolg van hetsy bedrog of foute. Wanneer hierdie risiko-evaluerings gedoen word, oorweeg die ouditeur interne beheer wat geld vir die entiteit se voorbereiding en billike voorlegging van die finansiële state ten einde auditprosedures te ontwerp wat in die omstandighede toepaslik is, maar nie vir die doel van die uitspraak van 'n mening oor die doeltreffendheid van die entiteit se interne beheer nie. 'n Oudit sluit ook evaluering in van die toepaslikheid van rekeningkundige beleid wat gevolg is en die redelikheid van rekeningkundige ramings wat deur bestuur gemaak is, asook evaluering van die algehele aanbieding van die finansiële state.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

6. Ek is van mening dat die auditbewys wat ek verkry het, toereikend en toepaslik is om 'n grondslag vir my auditmening te bied.

Mening

7. Na my mening is die finansiële state, in alle wesenlike opsigte, 'n redelike weergawe van die finansiële stand van die departement soos op 31 Maart 2011 en van sy finansiële prestasie en kontantvloeï vir die jaar geëindig op daardie datum, in ooreenstemming met die Departementele Finansiële Verslagdoeningsraamwerk soos deur die Nasionale Tesourie voorgeskryf en die vereistes van die WOVB en WoVI.

Beklemtoning van aangeleentheid

8. Ek vestig die aandag op die aangeleentheid hieronder. My mening word nie ten opsigte van hierdie aangeleentheid gewysig nie:

Heraangee van ooreenkomstige syfers

9. Uitgawes aan kapitaalbates

Soos in aantekening 7 by die finansiële state openbaar gemaak, is die ooreenkomstige syfers vir 31 Maart 2010 met R38 338 000 heraangegee as gevolg van 'n fout wat gedurende 2011 in die finansiële state van die departement vir die jaar geëindig 31 Maart 2010 opgemerk is.

10. Kapitaalverpligtinge

Soos in aantekening 19 by die finansiële state openbaar gemaak, is die ooreenkomstige syfers vir 31 Maart 2010 met R1 066 549 000 heraangegee as gevolg van 'n fout wat gedurende 2011 in die finansiële state van die departement vir die jaar geëindig 31 Maart 2010 opgemerk is.

Beduidende onsekerhede

11. Navrae van bestuur en die prokureurs het onthul dat die departement 'n verweerder in die volgende hofsake is:

- Twee-en-twintig eise vir persoonlike beserings

Die uitslag van hierdie hofsake kan nie op hierdie oomblik bepaal word nie en geen voorsiening is gemaak vir enige las wat daaruit mag vloei nie, hierdie is egter openbaar gemaak as 'n gebeurlike las in openbaarmakingsaantekening 18 by die finansiële state.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Addisionele sake

12. Ek vestig die aandag op die aangeleenthede hieronder. My mening word nie ten opsigte van hierdie aangeleenthede gewysig nie:

Wesenlike teenstrydighede in ander inligting wat in die jaarverslag ingesluit is

13. Geen wesenlike teenstrydighede tussen die konseppjaarverslag en finansiële state is geïdentifiseer nie. Die finale drukproef van die jaarverslag sal hersien word en enige wesenlike teenstrydighede wat dan geïdentifiseer word sal met bestuur bespreek word. Indien die teenstrydighede nie gekorrigeer word nie, kan dit tot gevolg hê dat die aangeleentheid in die auditverslag ingesluit word.

Ongeouditeerde aanvullende skedules

14. Die aanvullende inligting wat op bladsy 159 – 166 uiteengesit word, maak nie deel uit van die finansiële state nie en word as bykomende inligting aangebied. Ek het nie hierdie skedules geouditeer nie en spreek dienoooreenkomstig nie 'n mening daaroor uit nie.

Finansiële verslagdoeningsraamwerk

15. Die finansiële verslagdoeningsraamwerk wat deur die Nasionale Tesourie voorgeskryf word en deur die departement toegepas word, is 'n voldoeningsraamwerk. Daarom sal my mening wees dat die finansiële state voldoende opgestel is in plaas van om billik voorgestel was soos deur artikel 20(2) van die WOO vereis, wat my verplig om my mening oor die billike voorlegging van die finansiële state van die departement uit te spreek.

VERSLAG OOR ANDER WETLIKE EN REGULATORIESE VEREISTES

16. Ingevolge die WOO en *Algemene Kennisgewing 1111 van 2010*, uitgegee in *Staatskoerant 33872 van 15 Desember 2010*, sluit ek hieronder my bevindinge oor die verslag, wat op bladsy 8 tot 94 uiteengesit is en wesenlike nievoldoening aan wette en regulasies wat op die departement van toepassing is, in.

Voorafbepaalde mikpunte

17. Daar is geen wesenlike bevindinge op die jaarlikse prestasieverslag nie.

Voldoening aan wette en regulasies

Monitering van ander lonende werk deur werknemers

18. Die rekenpligtige beampte het nie die toepaslike maatreëls behou om voldoening aan artikel 30(b) van die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994) en artikel 33(1) van die of Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet no. 76 van 1998) te verseker nie. Hierdie artikels beskryf dat geen beampte of werknemer besoldigde werk buite sy of haar werk in die staatsdiens mag verrig, sonder toestemming van die toepaslike uitvoerende gesag of 'n beampte wat deur die genoemde gesag gemagtig is nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Verkryging en kontrakbestuur

19. Goedere en dienste met 'n transaksiewaarde van meer as R500 000 is nie deur middel van 'n kompeterende bodproses verkry ingevolge die vereistes van die Nasionale Tesourieregulasies (TR) 16A6.1, TR 16A6.4 en Nasionale Tesouriepraktyk Aantekening 6 en 8 van 2007-08.
20. Goedere en dienste met 'n transaksiewaarde tussen R10 000 en R500 000 is verkry sonder ten minste drie geskrewe kwotasies van voornemende verskaffers ingevolge die vereistes van TR 16A6.1 en Nasionale Tesouriepraktyk Aantekening 8 van 2007-08.
21. Bonusse aan verskaffers was nie gebaseer op voorkeerpunte wat toegeken en bereken is in ooreenstemming met die vereistes van die Wet op die Raamwerk vir Voorkeurverkrygingsbeleid, 2000 (Wet no. 5 van 2000) en sy regulasies en Nasionale Tesourie Instruksie-aantekening van 15 September 2010.
22. Bonusse was aan verskaffers toegeken wie versuim het om geskrewe bewys van die Suid-Afrikaanse Inkomstediens te verkry dat hulle belasting sake in orde is ingevolge die vereistes van die Voorkeurverkrygingsregulasies 16 en TR 16A9.1(d).

Bestedingsbestuur

23. Die rekenpligtige beampte het nie effektiewe en geskikte stappe geneem om onreëlmatige besteding, soos in paragraaf 19 tot 22 hierbo vermeld en openbaar gemaak in aantekening 24 by die finansiële state ingevolge die vereistes van artikel 38(1)(c)(ii) van die WOVB en TR 9.1.1 te verhoed nie.

INTERNE BEHEER

24. Ek het interne beheer oorweeg soos toepaslik op my oudit, ter voldoening aan die WOO en *Algemene Kennisgewing 1111 van 2010*, uitgegee in *Staatskoerant 33872 van 15 Desember 2010*, maar nie vir die doel van die uitspraak van 'n mening oor die doeltreffendheid van interne beheer nie. Die aangeleenthede wat hieronder vermeld word is beperk tot beduidende tekorte wat gelei het tot die bevindinge oor voldoening aan wette en regulasies wat in hierdie verslag ingesluit is.

Leierskap

25. Die rekenpligtige beampte het nie geëvalueer of bestuur doeltreffende interne beheermaatreëls geïmplementeer het om te verseker dat senior bestuur sy verantwoordelikhede nakom nie. Dit is duidelik deur die nievoldoeningskwessies rakende verkryging en kontrakbestuur en die monitering van besoldigde werk.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG DEUR DIE OUDITEUR-GENERAAL
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Finansiële en prestasiebestuur

26. Bestuur het nie verseker dat behoorlike leiding aan personeel gegee word wat in die verkrygingsproses betrokke is en dat voldoende opleiding plaasgevind het om te verseker dat daar aan voorsieningslynbestuursregulasies (VLB) voldoen word nie. Dit is veral belangrik vir personeel wat nie in die gesentraliseerde VLB-eenheid is nie. Vervolgens is die hersiening en monitering van voldoening en monitering van maandelikse verkrygingsprosesse nie effektief nie. Die vakatures in die finansiesdepartement kan 'n negatiewe impak op die vereiste monitering en hersiening in hierdie kritieke area hê.

ANDER VERSLAE

Ondersoeke

27. Aanwysings van moontlike bedrieglike aktiwiteite in die verkrygingsproses is gedurende die audit geïdentifiseer en is gevolglik na die forensiese ondersoekteenheid vir ondersoek verwys.

Prestasie-oudits

28. Prestasie-oudits is gedurende die verslagdoeningsjaar uitgevoer op Vroeëkindontwikkeling en Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes. Hierdie oudits is tans in die verslagdoeningsfase en die bevindinge sal in aparte verslae gerapporteer word.
29. 'n Prestasie-udit word op die Gereedheid van die Regering om oor sy prestasie verslag te doen, uitgevoer. Die fokus van die audit is op hoe die regeringsinstellings gelei en bygestaan word om oor hulle prestasie verslag te doen, sowel as die stelsels en prosesse wat hulle in plek het. Die bevindinge sal in 'n aparte verslag gerapporteer word.

Auditor-General

Kaapstad

31 Julie 2011

AUDITOR-GENERAL
SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Begroting per program									
Programme	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Administrasie									
Lopende betaling	408,562	(4,423)	(36,338)	367,801	353,656	14,145	96.2	346,388	346,358
Oordragte en subsidies	46,562	15,054	-	61,616	61,615	1	100.0	40,566	40,564
Betaling vir kapitaalbates	17,545	(7,893)	-	9,652	9,652	-	100.0	19,595	19,194
Betaling vir finansiële bates	3,733	(2,738)	-	995	995	-	100.0	9,489	9,489
	476,402	-	(36,338)	440,064	425,918	14,146		416,038	415,605
2. Openbare Gewone Skoolonderwys									
Lopende betaling	8,770,434	14,010	62,345	8,846,789	8,843,246	3,543	100.0	7,882,324	7,877,592
Oordragte en subsidies	521,413	(13,651)	-	507,762	507,762	-	100.0	518,767	513,983
Betaling vir kapitaalbates	355,404	(359)	(18,554)	336,491	336,491	-	100.0	229,716	195,785
	9,647,251	-	43,791	9,691,042	9,687,499	3,543		8,630,807	8,587,360
3. Onafhanklike Skole Subsidies									
Oordragte en subsidies	59,709	-	-	59,709	59,696	13	100.0	55,522	55,522
	59,709	-	-	59,709	59,696	13		55,522	55,522
4. Openbare Spesiale									
Lopende betaling	578,379	(1,961)	(15,235)	561,183	559,188	1,995	99.6	490,034	490,034
Oordragte en subsidies	107,345	1,961	12,002	121,308	121,308	-	100.0	106,446	104,246
Betaling vir kapitaalbates	32,636	-	6,552	39,188	39,188	-	100.0	29,743	29,324
	718,360	-	3,319	721,679	719,684	1,995		626,223	623,604
5. Verdere Onderwys en Opleiding									
Lopende betaling	281,091	(29,334)	-	251,757	251,685	72	100.0	212,675	212,675
Oordragte en subsidies	165,952	29,334	-	195,286	195,286	-	100.0	156,242	156,242
	447,043	-	-	447,043	446,971	72		368,917	368,917
6. Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes									
Lopende betaling	8,652	(929)	(558)	7,165	7,165	-	100.0	6,901	6,901
Oordragte en subsidies	24,058	929	-	24,987	24,987	-	100.0	22,578	22,578
	32,710	-	(558)	32,152	32,152	-		29,479	29,479
7. Vroeëkindontwikkeling									
Lopende betaling	112,456	(5,903)	-	106,553	98,749	7,804	92.7	94,718	94,718
Oordragte en subsidies	190,576	5,903	-	196,479	196,479	-	100.0	169,288	169,288
Betaling vir kapitaalbates	62,554	-	-	62,554	50,667	11,887	81.0	28,614	24,614
	365,586	-	-	365,586	345,895	19,691		292,620	288,620
8. Hulp- en Verwante Dienste									
Lopende betaling	156,119	(446)	(10,214)	145,459	144,408	1,051	99.3	141,851	141,851
Oordragte en subsidies	94,907	408	-	95,315	93,357	1,958	97.9	102,123	102,123
Betaling vir kapitaalbates	125	38	-	163	163	-	100.0	232	232
	251,151	-	(10,214)	240,937	237,928	3,009		244,206	244,206
Subtootal	11,998,212	-	-	11,998,212	11,955,743	42,469	99.6	10,663,812	10,613,313
Totaal	11,998,212	-	-	11,998,212	11,955,743	42,469	99.6	10,663,812	10,613,313
Plus: Ontvangste deur die Departement				-				3,056	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (Totale Inkomste)				11,998,212				10,666,868	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (Uitgawes)					11,955,743				10,613,313.00

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Begroting per ekonomiese klassifikasie									
Ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesui-werde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	9,330,046	(85,529)	(45,587)	9,198,930	9,193,265	5,665	99.9	8,214,843	8,214,843
Goedere en dienste	985,647	56,543	45,587	1,087,777	1,064,832	22,945	97.9	960,048	955,286
Oordragte & Subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	4,926	-	-	4,926	4,926	-	100.0	4,604	4,604
Universiteite & Technikons	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niewinsgewende instellings	1,139,761	18,209	12,002	1,169,972	1,168,002	1,970	99.8	1,103,748	1,096,762
Huishoudings	65,835	21,729	-	87,564	87,562	2	100.0	63,180	63,180
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue & ander vaste strukture	449,695	-	(12,002)	437,693	425,806	11,887	97.3	286,101	247,751
Masjinerie en toerusting	9,320	(3,148)	-	6,172	6,172	-	100.0	12,389	11,988
Sagteware en ander ontasbare bates	9,249	(5,066)	-	4,183	4,183	-	100.0	9,410	9,410
Betaling vir finansiële bates									
	3,733	(2,738)	-	995	995	-	100.0	9,489	9,489
Totaal	11,998,212	-	-	11,998,212	11,955,743	42,469	99.6	10,663,812	10,613,313

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 1 - ADMINISTRASIE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1.1 Kantoor van die LUR									
Lopende betaling	4,326	537	-	4,863	4,863	-	100.0	4,194	4,194
Oordragte en subsidies	-	18	-	18	18	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitaalbates	-	5	-	5	5	-	100.0	6	6
1.2 Korporatiewe dienste									
Lopende betaling	222,595	-	(21,058)	201,537	193,719	7,818	96.1	180,957	180,927
Oordragte en subsidies	19,276	10,091	-	29,367	29,366	1	100.0	19,004	19,004
Betaling vir kapitaalbates	4,929	(1,913)	-	3,016	3,016	-	100.0	8,726	8,325
Betaling vir finansiële bates	3,733	(2,738)	-	995	995	-	100.0	9,489	9,489
1.3 Onderwysbestuur									
Lopende betaling	156,962	(2,449)	(15,280)	139,233	132,906	6,327	95.5	135,502	135,502
Oordragte en subsidies	12,792	4,179	-	16,971	16,971	-	100.0	12,488	12,486
Betalinf vir kapitaalbates	6,680	(2,455)	-	4,225	4,225	-	100.0	6,586	6,586
1.4 Menslikehulpbronontwikkeling									
Lopende betaling	17,074	(2,386)	-	14,688	14,688	-	100.0	15,855	15,855
Oordragte en subsidies	-	6	-	6	6	-	100.0	24	24
Betaling vir kapitaalbates	176	451	-	627	627	-	100.0	(1)	(1)
1.5 Onderwysbestuur-inligtingstelsel (OBIS)									
Lopende betaling	7,605	(125)	-	7,480	7,480	-	100.0	9,880	9,880
Oordragte en subsidies	14,494	760	-	15,254	15,254	-	100.0	9,050	9,050
Betaling vir kapitaalbates	5,760	(3,981)	-	1,779	1,779	-	100.0	4,278	4,278
Totaal	476,402	-	(36,338)	440,064	425,918	14,146	96.8	416,038	415,605

Program 1 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	281,057	-	(29,847)	251,210	248,289	2,921	98.8	228,456	228,456
Goedere en dienste	127,505	(4,423)	(6,491)	116,591	105,367	11,224	90.4	117,932	117,902
Oordragte en subsidies									
Niewinsgewende instellings	44,390	8,823	-	53,213	53,213	-	100.0	37,010	37,008
Huishoudings	2,172	6,231	-	8,403	8,402	1	100.0	3,556	3,556
Betaling vir kapitaalbates									
Masjinerie en toerusting	8,296	(2,827)	-	5,469	5,469	-	100.0	10,308	9,907
Sagteware en ander ontasbare bates	9,249	(5,066)	-	4,183	4,183	-	100.0	9,287	9,287
Betalings vir finansiële bates	3,733	(2,738)	-	995	995	-	100.0	9,489	9,489
Totaal	476,402	-	(36,338)	440,064	425,918	14,146	96.8	416,038	415,605

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 2 - OPENBARE GEWONE SKOOLONDERWYS
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
2.1 Openbare laerskole									
Lopende betaling	4,989,313	-	53,453	5,042,766	5,042,766	-	100	4,438,676	4,438,676
Oordragte en subsidies	328,042	(17,363)	-	310,679	310,679	-	100	323,898	319,114
Betaling vir kapitaalbates	215,706	11,056	-	226,762	226,762	-	100	153,179	127,329
2.2 Openbare sekondêre skole									
Lopende betaling	3,122,797	8,459	8,892	3,140,148	3,140,148	-	100	2,908,682	2,908,682
Oordragte en subsidies	167,348	12,547	-	179,895	179,895	-	100	173,771	173,771
Betaling vir kapitaalbates	138,799	(11,056)	(18,554)	109,189	109,189	-	100	74,738	66,657
2.3 Professionele dienste									
Lopende betaling	431,540	1,476	-	433,016	433,016	-	100	377,773	373,041
Oordragte en subsidies	2,287	2,428	-	4,715	4,715	-	100	1,368	1,368
Betaling vir kapitaalbates	743	(359)	-	384	384	-	100	1,799	1,799
2.4 Menslike hulpbronnontwikkeling									
Lopende betaling	59,302	7,249	-	66,551	66,551	-	100	55,274	55,274
Oordragte en subsidies	17,900	(14,437)	-	3,463	3,463	-	100	3,898	3,898
Betaling vir kapitaalbates	156	-	-	156	156	-	100	-	-
2.5 Nasionale Skoolvoedingprogram									
Lopende betaling	167,482	(3,174)	-	164,308	160,765	3,543	98	101,919	101,919
Oordragte en subsidies	5,836	3,174	-	9,010	9,010	-	100	15,832	15,832
Totaal	9,647,251	-	43,791	9,691,042	9,687,499	3,543	100	8,630,807	8,587,360

Program 2 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	8,049,179	(51,465)	-	7,997,714	7,997,037	677	100.0	7,151,029	7,151,029
Goedere en dienste	721,255	65,475	62,345	849,075	846,209	2,866	99.7	731,295	726,563
Oordragte & subsidies									
Niewingsgewende instellings	492,620	(29,326)	-	463,294	463,294	-	100.0	492,771	487,987
Huishoudings	28,793	15,675	-	44,468	44,468	-	100.0	25,996	25,996
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	354,505	-	(18,554)	335,951	335,951	-	100.0	227,744	193,813
Masjinerie en toerusting	899	(359)	-	540	540	-	100.0	1,972	1,972
Totaal	9,647,251	-	43,791	9,691,042	9,687,499	3,543	100.0	8,630,807	8,587,360

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 3 - ONAFHANKLIKE SKOOLSUBSIDIES
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesui- werde begroting R'000	Verskui-wing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	Afwyking R'000	Besteding as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000
3.1 Primêre fase									
Oordragte en subsidies	25,488	(1,460)	-	24,028	24,015	13	99.9	22,610	22,610
3.2 Sekondêre fase									
Oordragte en subsidies	34,221	1,460	-	35,681	35,681	-	100.0	32,912	32,912
Totaal	59,709	-	-	59,709	59,696	13	100.0	55,522	55,522

Program 3 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesui- werde begroting R'000	Verskui-wing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	Afwyking R'000	Besteding as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	steding R'000
Oordragte en subsidies									
Niewinsgewende instellings	59,709	-	-	59,709	59,696	13	100.0	55,522	55,522
Totaal	59,709	-	-	59,709	59,696	13	100.0	55,522	55,522

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 4 - OPENBARE SPESIALE SKOOLONDERWYS
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
4.1 Skole									
Lopende betaling	578,379	(1,961)	(15,235)	561,183	559,191	1,992	99.6	490,034	490,034
Oordragte en subsidies	107,343	1,963	12,002	121,308	121,308	-	100.0	106,446	104,246
Betaling vir kapitaalbates	32,636	-	6,552	39,188	39,188	-	100.0	29,743	29,324
4.2 Professionele dienste									
Lopende betaling	-	-	-	-	(3)	3	-	-	-
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Menslike hulpbronnontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	718,360	-	3,319	721,679	719,684	1,995	99.7	626,223	623,604

Program 4 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	572,789	(4,290)	(15,235)	553,264	551,269	1,995	99.6	484,441	484,441
Goedere en dienste	5,590	2,329	-	7,919	7,919	-	100.0	5,593	5,593
Oordragte en subsidies									
Niewinsgewende instellings	106,146	1,404	12,002	119,552	119,552	-	100.0	104,211	102,011
Huishoudings	1,199	557	-	1,756	1,756	-	100.0	2,235	2,235
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	32,636	-	6,552	39,188	39,188	-	100.0	29,743	29,324
Totaal	718,360	-	3,319	721,679	719,684	1,995	99.7	626,223	623,604

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 5 - VERDERE ONDERWYS EN OPLEIDING
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesui-werde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
5.1 Openbare instellings									
Lopende betaling	281,091	(29,334)	-	251,757	251,685	72	100.0	212,675	212,675
Oordragte en subsidies	165,952	29,334	-	195,286	195,286	-	100.0	156,242	156,242
Totaal	447,043	-	-	447,043	446,971	72	100.0	368,917	368,917

Program 5 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesui-werde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	281,091	(29,334)	-	251,757	251,685	72	100.0	212,670	212,670
Goedere en dienste	-	-	-	-	-	-		5	5
Oordragte en subsidies									
Niewinsgewende instellings	135,791	29,251	-	165,042	165,042	-	100.0	126,988	126,988
Huishoudings	30,161	83	-	30,244	30,244	-	100.0	29,254	29,254
Totaal	447,043	-	-	447,043	446,971	72	100.0	368,917	368,917

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 6 - VOLWASSE BASIESE ONDERWYS EN OPLEIDING
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
6.1 Subsidies aan private sentrums									
Lopende betaling	8,652	(929)	(558)	7,165	7,165	-	100.0	6,901	6,901
Oordragte en subsidies	24,056	931	-	24,987	24,987	-	100.0	22,578	22,578
6.2 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
6.3 Menslikehulpbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	32,710	-	(558)	32,152	32,152	-	100.0	29,479	29,479

Program 6 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	7,332	(729)	(505)	6,098	6,098	-	100.0	6,621	6,621
Goede en dienste	1,320	(200)	(53)	1,067	1,067	-	100.0	280	280
Oordragte en subsidies									
Niewinsgewende instellings	24,058	929	-	24,987	24,987	-	100.0	22,578	22,578
Totaal	32,710	-	(558)	32,152	32,152	-	100.0	29,479	29,479

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 7 - VROEËKINDONTWIKKELING
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
7.1 Graad R in openbare skole									
Lopende betaling	77,746	(5,887)	-	71,859	64,055	7,804	89.1	60,313	60,313
Oordragte en subsidies	96,309	9,548	-	105,857	105,857	-	100.0	89,575	89,575
Betaling vir kapitaalbates	62,554	-	-	62,554	50,667	11,887	81.0	28,614	24,614
7.2 Graad R in gemeenskapsentrums									
Lopende betaling	-	1	-	1	1	-	100.0	137	137
Oordragte en subsidies	48,975	(3,688)	-	45,287	45,287	-	100.0	45,732	45,732
7.3 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
7.4 Menslikehulpbronontwikkeling									
Lopende betaling	34,710	(17)	-	34,693	34,693	-	100.0	34,268	34,268
Oordragte en subsidies	45,291	44	-	45,335	45,335	-	100.0	33,981	33,981
Totaal	365,586	-	-	365,586	345,895	19,691	94.6	292,620	288,620

Program 7 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	65,526	(4,478)	-	61,048	61,048	-	100.0	58,740	58,740
Goedere en dienste	46,930	(1,425)	-	45,505	37,701	7,804	82.9	35,978	35,978
Oordragte en subsidies									
Niewingsgewende instellings	189,320	6,720	-	196,040	196,040	-	100.0	169,154	169,154
Huishoudings	1,256	(817)	-	439	439	-	100.0	134	134
Betaling vir kapitaalbates									
Geboue en ander vaste strukture	62,554	-	-	62,554	50,667	11,887	81.0	28,614	24,614
Totaal	365,586	-	-	365,586	345,895	19,691	94.6	292,620	288,620

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**BESONDERHEDE PER PROGRAM 8 - HULP- EN VERWANTEDIENSTE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Besonderhede per subprogram	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
8.1 Betalings aan SOOO									
Oordragte en subsidies	4,926	-	-	4,926	4,926	-	100.0	4,604	4,604
8.2 Voorwaardelike toekenningsprojekte									
Lopende betaling	15,392	(408)	-	14,984	14,032	952	93.6	14,601	14,601
Oordragte en subsidies	-	408	-	408	408	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitaalbates	-	-	-	-	-	-	-	25	25
8.3 Eksterne eksamens									
Lopende betaling	105,251	(38)	-	105,213	105,114	99	99.9	101,765	101,765
Oordragte en subsidies	126	-	-	126	117	9	92.9	5	5
Betaling vir kapitaalbates	125	38	-	163	163	-	100.0	144	144
8.4 Onderwysopleiding									
Oordragte en subsidies	2,128	-	-	2,128	2,128	-	100.0	2,000	2,000
8.5 iKapa Elihlumayo									
Lopende betaling	35,476	-	(10,214)	25,262	25,262	-	100.0	25,485	25,485
Oordragte en subsidies	87,727	-	-	87,727	85,778	1,949	97.8	95,514	95,514
Betaling vir kapitaalbates	-	-	-	-	-	-	-	63	63
Totaal	251,151	-	(10,214)	240,937	237,928	3,009	98.8	244,206	244,206

Program 8 Per ekonomiese klassifikasie	2010/11							2009/10	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	73,072	4,767	-	77,839	77,839	-	100.0	72,886	72,886
Goedere en dienste	83,047	(5,213)	(10,214)	67,620	66,569	1,051	98.4	68,965	68,965
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	4,926	-	-	4,926	4,926	-	100.0	4,604	4,604
Universiteite en Technikons	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niewingsgewende instellings	87,727	408	-	88,135	86,178	1,957	97.8	95,514	95,514
Huishoudings	2,254	-	-	2,254	2,253	1	100.0	2,005	2,005
Betaling vir kapitaalbates									
Masjinerie en toerusting	125	38	-	163	163	-	100.0	109	109
Sagteware en ander ontasbare bates	-	-	-	-	-	-	-	123	123
Totaal	251,151	-	(10,214)	240,937	237,928	3,009	98.8	244,206	244,206

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

1. Besonderhede van oordragte en subsidies volgens Begrotingswet (na Virement):

Besonderhede van hierdie transaksies kan in die aantekening oor Oordragte en subsidies, openbaarmakings-aantekeninge en Aanhangsel 1 (A-C) by die Finansiële Jaarstate gesien word.

2. Besonderhede van spesifieke en eksklusiewe bedrae begroot (na Virement):

Besonderhede van hierdie transaksies kan in aantekening 1 (Jaarlikse Begroting) by die Finansiële Jaarstate gesien word.

3. Besonderhede van finansiële betalings in bates en laste

Besonderhede van hierdie transaksies per program kan in die aantekening oor Finansiële transaksies in bates en laste by die Finansiële Jaarstate gesien word.

4. Verduidelikings van wesenlike afwykings van Begrote Bedrae (na Virement):

4.1	Per program	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Afwyking as % van finale begroting
		R'000	R'000	R'000	%
	Naam van program				
	Administrasie	440,064	425,918	14,146	3%
	Openbare gewone skoolonderwys	9,691,042	9,687,499	3,543	0%
	Onafhanklike skole-subsidies	59,709	59,696	13	0%
	Openbare spesiale skoolonderwys	721,679	719,684	1,995	0%
	Verdere onderwys en opleiding	447,043	446,971	72	0%
	Verdere onderwys en opleiding vir volwassenes	32,152	32,152	-	0%
	Vroeëkindontwikkeling	365,586	345,895	19,691	5%
	Hulp- en verwantedienste	240,937	237,928	3,009	1%

Verduideliking van afwyking: Die onderbesteding op Administrasie is hoofsaaklik weens vertraging in die opdatering van die Menskaptitaalverlof-bestuurstelsel. Spandering sal in die 2010/12-finansiële jaar voortduur. Die onderbesteding op Vroeëkindontwikkeling is weens vertraging in die bidprosedures vir die aankoop van onderwysmateriaal sowel as die konstruksie van addisionele klaskamers vir Graad R by openbare gewone skole.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE BEGROTINGSTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

4.2	Per ekonomiese klassifikasie	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Afwyking as % van finale begroting
		R'000	R'000	R'000	%
	Per ekonomiese klassifikasie:				
	Lopende uitgawes				
	Vergoeding van werknemers	9 198 930	9 193 265	5 665	0%
	Goedere en dienste	1 087 777	1 064 832	22 945	2%
	Oordragte en subsidies				
	Departementele agentskappe en rekeninge	4 926	4 926	-	0%
	Niewinsgewende instellings	1 169 972	1 168 002	1 970	0%
	Huishoudings	87 564	87 562	2	0%
	Betaling vir kapitaalbates				
	Geboue en ander vaste strukture	437 693	425 806	11 887	3%
	Masjinerie en toerusting	6 172	6 172	-	0%
	Sagteware en ander ontasbare bates	4 183	4 183	-	0%
	Betalings vir finansiële bates	995	995	-	0%

Verduideliking van afwyking: Die onderbesteding op goedere en dienste en geboue en ander vaste strukture is onderskeidelik weens vertragings in die opgradering van die Mensverlof-bestuurstelsel, die bidprosedures vir die aankoop van onderwysmateriaal en die konstruksie van addisionele klaskamers vir Graad R by openbare gewone skole.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE PRESTASIE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
INKOMSTE			
Jaarlikse begroting	1	11 998 212	10 663 812
Departementele inkomste	2	-	3 056
TOTALE INKOMSTE		11 998 212	10 666 868
UITGAWES			
Lopende uitgawes			
Vergoeding van werknemers	3	9 193 265	8 214 843
Goedere en dienste	4	1 064 832	955 286
Totale lopende uitgawes		10 258 097	9 170 129
Oordragte en subsidies	6	1 260 490	1 164 546
Totale oordragte en subsidies		1 260 490	1 164 546
Uitgawes vir kapitaalbates			
Tasbare kapitaalbates	7	431 978	259 739
Sagteware en ander ontasbare bates	7	4 183	9 410
Totale uitgawes vir kapitaalbates		436 161	269 149
Betalings vir finansiële bates	5	995	9 489
TOTALE UITGAWES		11 955 743	10 613 313
SURPLUS VIR DIE JAAR		42 469	53 555
Rekonsiliasie van netto surplus vir die jaar			
Begrote fondse		42 469	50 499
Jaarlikse begroting		11 998 212	10 663 812
Departementele inkomste en NIF-ontvangste	13	-	3 056
SURPLUS VIR DIE JAAR		42 469	53 555

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE STAND
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
BATES			
Bedryfsbates		147 646	109 498
Kontant en kontantwaardes	8	29 782	16 596
Vooruitbetalings en voorskotte	9	10	3 274
Ontvangbare rekeninge	10	117 854	89 628
Nie-lopende bates		14 191	13 471
Beleggings	11	14 191	13 471
TOTALE BATES		161 837	122 969
LASTE			
Bedryfslaste		90 396	72 015
Begrote fondse wat in die inkomstefonds teruggestort moet word	12	42 469	50 498
Departementele inkomste en NIF-ontvangste wat in die inkomstefonds teruggestort moet word	13	(391)	1 493
Bankoortrekking	14	46 912	13 838
Bedrae betaalbaar	15	1 406	6 186
TOTALE LASTE		90 396	72 015
NETTO BATES		71 441	50 954
Verteenwoordig deur:			
Kapitalisasiereserwe		14 191	13 471
Verhaalbare inkomste		57 250	37 483
TOTAAL		71 441	50 954

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN VERANDERINGE IN NETTO BATES
SOOS OP 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
Kapitalisasiereserwe			
Openingsaldo		13 471	12 506
Oordragte:			
Beweging in operasionele fondse		720	965
Eindsaldo		14 191	13 471
Verhaalbare inkomste			
Openingsaldo		37 483	37 546
Oordragte		19 767	(63)
Ingevorderde skulde (in departementele ontvangste ingesluit)		-	(63)
Debitering		19 767	-
Eindsaldo		57 250	37 483
Totaal		71 441	50 954

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**KONTANTVLOEISTAAT
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	<i>Aantekening</i>	2010/11 R'000	2009/10 R'000
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE			
Kwitansies		12,020,446	10,690,559
Jaarlikse begrote fondse ontvang	1.1	11,998,212	10,663,812
Departementele inkomste ontvang	2	22,234	26,747
Netto styging in bedryfskapitaal		(29,742)	(41,866)
Teruggestort in Inkomstefonds		(74,616)	(45,106)
Huidige betalings		(10,258,097)	(9,170,129)
Betalings vir finansiële bates		(995)	(9,489)
Oordragte en subsidies betaal		(1,260,490)	(1,164,546)
Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite	16	396,506	259,423
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE			
Betalings vir kapitaalbates	7	(436,161)	(269,149)
Styging in beleggings		(720)	(965)
Daling in ander finansiële bates		-	818
Netto kontantvloei beskikbaar uit beleggingsaktiwiteite		(436,881)	(269,296)
KONTANTVLOEI UIT FINANSIËLE AKTIWITEITE			
Uitkering/dividende ontvang		-	-
Styging in netto bates		20,487	902
Netto kontantvloei uit finansiële aktiwiteite		20,487	902
Netto daling in kontant en kontantwaardes		(19,888)	(8,971)
Kontant en kontantwaardes aan begin van tydperk		2,758	11,729
Kontant en kontantwaardes aan einde van tydperk	17	(17,130)	2,758

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Tensy daar anders aangedui word, is die finansiële state in ooreenstemming met die volgende beleide opgestel, wat in alle wesenlike opsigte konsekwent toegepas is. Bykomende inligting is egter, indien toepaslik en sinvol, openbaar gemaak om die bruikbaarheid van die finansiële state te verbeter en om aan die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999) en die Tesourieregulasies uitgereik ingevolge die Wet en die Wet op Verdeling van Inkomste, Wet 1 van 2010 te voldoen.

1. Aanbieding van Finansiële State

1.1 Grondslag van opstelling

Die finansiële state is op die gemodifiseerde kontantgrondslag van rekeningkunde opgestel, behalwe indien daar anders verklaar word. Die gemodifiseerde kontantgrondslag bestaan uit die kontantgrondslag van rekeningkunde, aangevul deur bykomende openbaarmakingsitems. Ooreenkomstig die kontantgrondslag van rekeningkunde word transaksies en ander gebeure erken wanneer kontant ontvang of betaal word.

1.2 Aanbiedingsgeldeenheid

Alle bedrae is aangebied in die geldeenheid van die Suid-Afrikaanse Rand (R), wat ook die funksionele geldeenheid van die departement is.

1.3 Afronding

Tensy anders aangedui word, is alle finansiële syfers tot die naaste eenduisend rand afgerond (R'000).

1.4 Vergelykende syfers

Vergelykende inligting ten opsigte van vorige tydperke is in die huidige jaar se finansiële state aangebied. Indien nodig is syfers wat in finansiële state van die vorige tydperk ingesluit is, geherklassifiseer om te verseker dat die formaat waarin die inligting aangebied word, in ooreenstemming met die formaat van die huidige finansiële state is.

1.5 Vergelykende syfers - Begrotingstaat

'n Vergelyking tussen werklike bedrae en die finale begroting per hoofklassifikasie van uitgawes is in die Begrotingstaat ingesluit.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

2. Inkomste

2.1 Begrote fondse

Begrote fondse bestaan uit departementele toewysings sowel as regstreekse koste teen die inkomstefonds (d.w.s. statutêre toewysings).

Begrote fondse word in die finansiële rekords erken op die datum waarop die begroting in werking tree. Aansuiwerings wat ingevolge die aansuiweringsbegrotingsproses gemaak is, word in die finansiële rekords erken op die datum waarop die aansuiwerings in werking tree.

Onbestede begrote fondse word in die Provinsiale Inkomstefonds teruggestort. Enige bedrae wat aan die einde van die finansiële jaar aan die Provinsiale Inkomstefonds verskuldig is, word in die staat van finansiële stand as betaalbaar erken.

Enige bedrae wat aan die einde van die finansiële jaar vanaf die Provinsiale Inkomstefonds verskuldig is, word in die staat van finansiële stand as ontvangbaar erken.

2.2 Departementele inkomste

Alle departementele inkomste word in die Staat van Finansiële Prestasie erken wanneer dit ontvang word en word daarna in die Provinsiale Inkomstefonds inbetaal, tensy daar anders aangetoon word.

Enige bedrae wat aan die Provinsiale Inkomstefonds verskuldig is, word in die staat van finansiële stand as betaalbaar erken.

Geen oploping word gemaak vir die bedrag ontvangbaar sedert die laaste ontvangsdatum tot aan die einde van die verslagdoeningstydperk nie. Hierdie bedrae word egter in die openbaarmakings-aantekeninge by die finansiële jaarstate openbaar gemaak.

3. Uitgawe

3.1 Vergoeding van werknemers

3.1.1 Salarisse en lone

Salarisse en lone word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie geboekstaaf wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gedoen word (teen nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Ander werknemersvoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting, word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak en nie in die Staat van Finansiële Prestasie of Stand erken nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

Werknemerskoste word gekapitaliseer teen die koste van 'n kapitaalprojek wanneer 'n werknemer meer as 50% van sy/haar tyd aan die projek bestee. Hierdie betalings vorm deel van uitgawes aan kapitaalbates in die Staat van Finansiële Prestasie.

3.1.2 Maatskaplike bydraes

Werknemersbydraes aan voordeelplanne vir posindiensneming ten opsigte van huidige werknemers word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie geboekstaaf wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gedoen word (teen nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Geen voorsiening word gemaak vir diensbeëindigingsvoordele in die finansiële state van die departement nie. Enige moontlike laste word in die finansiële state van die Nasionale Inkomstefonds geboekstaaf en nie in die finansiële state van die werknemersdepartement nie.

Werknemersbydraes wat deur die departement vir sekere van sy voormalige werknemers (soos mediese voordele) gemaak word, word as oordragte aan huishoudings in die Staat van Finansiële Prestasie erken.

3.2 Goedere en dienste

Betalings gemaak vir goedere en/of dienste word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie geboekstaaf wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gedoen word (teen nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

Die uitgawe word geklassifiseer as kapitaal indien die goedere en/of dienste verkry is voor 'n kapitaalprojek of indien die totale aankoopprys die kapitalisasiedrempel (tans R5 000) oorskry. Alle ander betalings word as lopend geklassifiseer.

Huur betaal vir die gebruik van geboue of ander vaste strukture word as *goedere en dienste* geklassifiseer en nie as *verhuring van grond* nie.

3.3 Rente en verhuring van grond

Rente en huurgeld word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie geboekstaaf wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gedoen word (teen nie later as 31 Maart van elke jaar nie). Hierdie item sluit huur vir die gebruik van geboue en ander vaste strukture uit. Indien daar nie tussen betalings vir die gebruik van grond en die vaste strukture daarop onderskei kan word nie, sal die hele bedrag onder goedere en dienste opgeteken word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

3.4 Betalings vir finansiële bates

Skulde word afgeskryf wanneer dit as onverhaalbaar geïdentifiseer word. Skulde wat afgeskryf word, word beperk tot die bedrag van besparings en/of onderbesteding van die begrote fondse. Die afskrywing vind plaas op jaareinde of wanneer fondse beskikbaar is. Geen voorsiening is vir onverhaalbare bedrae gemaak nie, maar 'n raming word in die openbaarmakingsaantekeninge by die bedrae in die finansiële state gemaak.

Alle ander verliese word erken wanneer magtiging vir die erkenning daarvan verleen is.

3.5 Oordragte en subsidies

Oordragte en subsidies word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie geboekstaaf wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gedoen word (teen nie later as 31 Maart van elke jaar nie).

3.6 Ongemagtigde uitgawes

Indien dit bevestig word, word ongemagtigde uitgawes as 'n bate in die Staat van Finansiële Stand erken totdat die uitgawe hetsy deur die betrokke owerheid goedgekeur is, van die verantwoordelike persoon verhaal of as onverhaalbaar in die Staat van Finansiële Prestasie afgeskryf word.

Ongemagtigde uitgawes wat met befondsing goedgekeur is, word in die Staat van Finansiële Stand erken wanneer die ongemagtigde uitgawes goedgekeur en die verbandhoudende fondse ontvang word.

Waar die bedrag sonder befondsing goedgekeur word, word dit op die datum van goedkeuring in die Staat van Finansiële Prestasie as 'n uitgawe erken.

3.7 Vrugtelose en verkwistende uitgawes

Vrugtelose en verkwistende uitgawes word as 'n uitgawe in die Staat van Finansiële Prestasie erken na gelang van die aard van die betaling en nie as 'n afsonderlike lynitem op die voorblad van die staat nie. Indien die uitgawe verhaalbaar is, word dit as 'n bate behandel totdat dit van die verantwoordelike persoon verhaal of as onverhaalbaar in die Staat van Finansiële Prestasie afgeskryf word.

3.8 Onreëlmatige uitgawes

Onreëlmatige uitgawes word as uitgawes in die Staat van Finansiële Prestasie erken. Indien die uitgawe nie deur die betrokke owerheid gekondoneer word nie, word dit as 'n bate behandel totdat dit verhaal word of as onverhaalbaar afgeskryf word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

4. Bates

4.1 Kontant en kontantwaardes

Kontant en kontantwaardes word teen kosprys in die Staat van Finansiële Stand gedra.

Oortrokke bankrekeninge word afsonderlik getoon op die voorblad van die Staat van Finansiële Stand.

Vir die doeleindes van die Kontantvloeistaat bestaan kontant en kontantwaardes uit kontant voorhande, deposito's wat gehou word, ander hoogs likiede korttermyn-beleggings en oortrokke bankrekeninge.

4.2 Ander finansiële bates

Ander finansiële bates word teen kosprys in die Staat van Finansiële Stand gedra.

4.3 Vooruitbetalings en voorskotte

Bedrae wat vooruitbetaal of voorgeskiet is, word in die Staat van Finansiële Stand erken wanneer betalings gemaak word en indien goedere en dienste ontvang is en die fondse gebruik is.

Vooruitbetalings en uitstaande voorskotte aan die einde van die jaar word teen kosprys in die Staat van Finansiële Stand gedra.

4.4 Ontvangbare rekenings

Ontvangbare rekenings wat in die Staat van Finansiële Stand ingesluit is, spruit voort uit kontantbetalings wat gemaak is en van 'n ander party verhaalbaar is (insluitend werknemers van die departement) en word met verhaling of afskrywing onerken.

Uitstaande ontvangbare rekenings op jaareinde word teen kosprys plus enige opgelope rente in die Staat van Finansiële Stand gedra. Bedrae wat potensieel onverhaalbaar is, word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

4.5 Beleggings

Gekapitaliseerde beleggings word teen kosprys in die Staat van Finansiële Stand geboekstaaf.

Beleggings word vir 'n verswakkende verlies getoets wanneer ook al gebeurtenisse of veranderinge in omstandighede aantoon dat die belegging dalk verswak kan wees. Enige verswakkende verlies word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

4.6 Kapitaalbates

4.6.1 Roerende bates

Aanvanklike erkenning

'n Kapitaalbate word by ontvangs van die item teen kosprys geboekstaaf. Koste van 'n bate word omskryf as die totale koste van verkryging. Indien die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die roerende kapitaalbate teen billike waarde aangetoon. Waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die kapitaalbate teen R1 in die bateregister ingesluit.

Alle bates wat voor 1 April 2001 verkry is, word teen R1 in die register ingesluit.

Daaropvolgende erkenning

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitaalaard word in die Staat van Finansiële Prestasie as "uitgawe vir kapitaalbate" geboekstaaf en na voltooiing van die projek in die bateregister van die departement gekapitaliseer.

Herstelwerk en instandhouding word as lopende "goedere en dienste" in die Staat van Finansiële Prestasie verreken.

4.6.2 Onroerende bates

Aanvanklike erkenning

'n Kapitaalbate word by ontvangs van die item teen kosprys geboekstaaf. Koste van 'n bate word omskryf as die totale koste van verkryging. Indien die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die onroerende kapitaalbate teen billike waarde aangetoon.

Daaropvolgende erkenning

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitaalaard word in die Staat van Finansiële Prestasie as "uitgawe vir kapitaalbate" geboekstaaf. Na voltooiing word die totale koste van die projek in die bateregister van die departement wat vir die bate aanspreeklik is, ingesluit.

Herstelwerk en instandhouding word as lopende "goedere en dienste" in die Staat van Finansiële Prestasie verreken.

5. Laste

5.1 Bedrae betaalbaar

Erkende bedrae betaalbaar bestaan hoofsaaklik uit bedrae verskuldig aan ander regeringsentiteite. Hierdie bedrae betaalbaar word teen kosprys in die Staat van Finansiële Stand geboekstaaf.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

5.2 Gebeurlike laste

Gebeurlike laste word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state ingesluit wanneer dit moontlik is dat ekonomiese voordele uit die departement sal vloei, of wanneer 'n uitvloei van ekonomiese voordele of diensmoontlikhede moontlik is, maar nie betroubaar gemeet kan word nie.

5.3 Verpligtinge

Verpligtinge word nie in die Staat van Finansiële Stand as 'n las of as 'n uitgawe in die Staat van Finansiële Prestasie erken nie, maar word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

5.4 Oplopings

Oplopings word nie in die Staat van Finansiële Stand as 'n las of as 'n uitgawe in die Staat van Finansiële Prestasie erken nie, maar word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

5.5 Werknemersvoordele

Korttermyn-werknemersvoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting, word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak. Hierdie bedrae word nie in die Staat van Finansiële Prestasie of die Staat van Finansiële Stand erken nie.

5.6 Huurverpligtinge

Bruikhuur

Bruikhuur word nie in die Staat van Finansiële Stand as bates en laste erken nie. Bruikhuurbetalings word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie erken en word tussen die kapitaal- en rentegedeeltes toegedeel. Die bruikhuuraanspreeklikheid word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak.

Bedryfshuur

Bedryfshuur word as 'n onkoste in die Staat van Finansiële Prestasie erken. Die bedryfshuur-aanspreeklikheid word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële state openbaar gemaak.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

5.7 Verswakking en ander voorsienings

Die departement toets vir verswakking waar daar aangedui word dat 'n ontvangbare rekening, lening of belegging verswak kan wees. 'n Assessering van of daar 'n aanduiding van moontlike verswakking is, word op elke verslagdoeningsdatum gedoen. 'n Raming word gedoen vir swak lenings en ontvangbare rekeninge gebaseer op 'n hersiening van alle uitstaande bedrae op jaareinde. Verswakking van beleggings word bereken as die verskil tussen die draende bedrag en die huidige waarde van die verwagte toekomstige kontantvloei/dienspotensiaal voortspruitend uit die instrument.

Voorsienings word ingesluit wanneer daar 'n huidige wetlike of konstruktiewe verpligting is om ekonomiese voordele op te gee as gevolg van gebeure in die verlede en dit moontlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne, wat ekonomiese voordele omvat, vereis sal word om die verpligting te skik en 'n betroubare raming van die verpligting te maak.

6. Ontvangbare rekenings vir departementele inkomste

Ontvangbare rekenings vir departementele inkomste word in die openbaarmakingsaantekeninge by die finansiële jaarstate openbaar gemaak.

7. Netto Bates

7.1 Kapitalisasiereserwe

Die kapitalisasiereserwe bestaan uit finansiële bates en/of laste wat uit die vorige verslagdoeningstydperk voortspruit, maar vir die eerste keer in die huidige verslagdoeningstydperk in die Staat van Finansiële Stand erken word. Bedrae word in die kapitalisasiereserwe erken wanneer dit in die huidige tydperk geïdentifiseer is en na die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra word wanneer die onderliggende bate van die hand gesit is en die verwante fondse verkry is.

7.2 Verhaalbare inkomste

Bedrae word as verhaalbare inkomste erken wanneer 'n betaling, wat in die vorige finansiële jaar gemaak is, in die huidige finansiële jaar van 'n debiteur verhaalbaar word. Bedrae word óf aan die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer verhaal word óf aan die Staat van Finansiële Prestasie oorgedra wanneer afgeskryf word.

8. Verwanteparty-transaksies

Spesifieke inligting met betrekking tot verwanteparty-transaksies word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

9. Sleutelbestuurspersoneel

Vergoeding wat aan sleutelbestuurspersoneel betaal is, insluitende hulle familieledes, indien toepaslik, word in die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

1. Jaarlikse begroting

1.1 Jaarlikse begroting

Programme	Finale begroting R'000	Werklike fondse ontvang 2010/11 R'000	Fondse nie aangevra/nie ontvang nie 2010/11 R'000	Begroting ontvang 2010/11 R'000
ADMINISTRASIE	440 064	476 402	(36 338)	416 038
OPENBARE GEWONE SKOOLONDERWYS	9 691 042	9 647 251	43 791	8 630 807
ONAFHANKLIKE SKOLE-SUBSIDIES	59 709	59 709	-	55 522
OPENBARE SPESIALE SKOOLONDERWYS	721 679	718 360	3 319	626 223
VERDERE ONDERWYS EN OPLEIDING	447 043	447 043	-	368 917
BASIESE ONDERWYS EN OPLEIDING VIR VOLWASSENES	32 152	32 710	(558)	29 479
VROEëKINDONTWIKKELING	365 586	365 586	-	292 620
HULP- EN VERWANTEDIENSTE	240 937	251 151	(10 214)	244 206
Totaal	11 998 212	11 998 212	-	10 663 812

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
1.2 Voorwaardelike toekennings**			
Totale toekennings ontvang	32	894 103	302 772

(** Daar behoort gelet te word op die feit dat voorwaardelike toekennings by die bedrae ingesluit is van die finale begroting in Aantekening 1.1)

2. Departementele inkomste

Verkope van goedere en dienste asnerds as kapitaalbates	2.1	11 193	9 127
Boetes, heffings en verbeurings	2.2	511	383
Rente, dividende en huurgeld op grond	2.3	324	1 394
Finansiële transaksies in bates en laste	2.4	10 206	15 843
Totale inkomste ingesamel		22 234	26 747
Minus: Eie inkomste by begroting ingesluit	13	22 234	23 691
Departementele inkomste ingesamel		-	3 056

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
2.1 Verkope van goedere en dienste anders as kapitaalbates	2		
Verkope van goedere en dienste deur die departement		11 077	9 044
nienrdruseer			
Verkope deur markvestiging		11 077	9 044
Verkope van afval, oorskot en gebruikte lopende goedere		116	83
Totaal		11 193	9 127
2.2 Boetes, heffings en verbeurings	2		
Boetes		511	383
Totaal		511	383
2.3 Rente, dividende en huurgeld op grond	2		
Rente		324	1 394
Totaal		324	1 394

Error! Objects cannot be created from editing field codes.

3. Vergoeding van werknemers

3.1 Salarisse en lone

Basiese salaris	6 886 984	6 188 623
Prestasiebonusse	21 239	20 289
Diensgebaseer	10 974	8 369
Kompenserend/omstandigheid	79 512	80 898
Periodieke betalings	8 935	10 334
Ander niepensioendraende toekennings	982 887	855 845
Totaal	7 990 531	7 164 358

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
3.2 Maatskaplike bydraes			
Werkgewerbydraes			
Pensioen		794 336	694 823
Medies		405 779	353 264
WVF		4	4
Bedingsraad		668	462
Amptelike unies en verenigings		1 947	1 932
Totaal		1 202 734	1 050 485
Totale vergoeding van werknemers		9 193 265	8 214 843
Gemiddelde aantal werknemers		40 737	40 558
4. Goedere en dienste			
Administrasiefoeie		815	888
Reklame		4 307	4 638
Bates minder as R5,000	4.1	23 692	13 660
Beurse (werknemers)		26 106	24 276
Spyseniering		7 276	6 018
Kommunikasie		11 589	12 468
Rekenaardienste	4.2	15 856	9 887
Konsultante, kontrakteurs en agentskappe/uitbestede dienste	4.3	83 436	100 821
Vermaak		232	338
Ouditkoste - ekstern	4.4	12 887	8 283
Vlootdienste		3	-
Inventaris	4.5	402 498	361 364
Bedryfsverhuring		19 315	17 931
Besteding aan eiendom wat besit of gehuur word	4.6	219 105	151 523
Vervoer as deel van die departementele aktiwiteite voorsien		141 861	147 691
Reis en verblyf	4.7	46 497	47 176
Vergaderplekke en geriewe		16 759	17 786
Opleiding en personeelontwikkeling		25 133	20 161
Ander bedryfsuitgawes	4.8	7 465	10 377
Totaal		1 064 832	955 286

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
4.1 Bates minder as R5,000	4		
Tasbare bates		22 136	12 763
Masjinerie en toerusting		22 136	12 763
Ontasbare bates		1 556	897
Totaal		23 692	13 660
4.2 Rekenaardienste	4		
SITA-rekenaardienste		8,868	7,675
Eksterne rekenaardiensverskaffers		6,988	2,212
Totaal		15,856	9,887
4.3 Konsultante, kontrakteurs en agentskappe/uitbestede dienste	4		
Besigheids- en adviesdienste		28 941	34 755
Regskoste		4 602	6 469
Kontrakteurs		8 683	6 682
Agentskap- en ondersteunings-/uibestede dienste		41 210	52 915
Totaal		83 436	100 821
4.4 Oudit koste - ekstern	4		
Regulastoriese oudits		9 456	7 883
Prestasie-oudits		2 952	328
Ander oudits		479	72
Totaal		12 887	8 283
4.5 Inventaris	4		
Leer- en onderrigondersteuningsmateriaal		212 441	228 395
Voedsel en voedselvoorraad		155 257	97 793
Ander verbruikbare goedere		729	460
Instandhoudingsmateriaal		37	21
Skryfbehoeftes en drukwerk		33 364	34 693
Mediese voorraad		670	2
Totaal		402 498	361 364

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
4.6 Besteding aan eiendom	4		
Munisipale diense		94 306	17 594
Instandhouding en herstel van eiendom		107 064	99 619
Ander		17 735	34 310
Totaal		219 105	151 523
4.7 Reis en verblyf	4		
Plaaslik		46 400	46 620
Buitelands		97	556
Totaal		46 497	47 176
4.8 Ander bedryfsuitgawes	4		
Professionele liggame, lidmaatskap- en intekenfooie		663	665
Hervestigingskoste		1 473	1 796
Ander		5 329	7 916
Totaal		7 465	10 377

Error! Objects cannot be created from editing field codes.

5.1 Ander wesenlike verliese	5		
Aard van wesenlike verliese			
Insident	Dissiplinêre stappe geneem/strafregtelike optrede		
GG-ongelukke		184	406
VLS 00726 Overtrans		-	3 677
Laserherstelspesialis		-	343
VLS 05489 VMS Nazo		-	38
Totaal		184	4 464

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
5.2 Ander wesenlike verliese afgeskryf	5		
Aard van verliese			
Eise teen die staat		20	100
Onreëlmatige uitgawes		-	87
Totaal		20	187
5.3 Skuld afgeskryf	5		
Aard van skuld afgeskryf			
Werknemersbelasting		90	7
Staatswaarborges		-	47
Salarisoorbetalings		418	779
Beurse		86	400
Rente op skuld		185	514
Ander		12	26
Uit departemente - opruiming		-	3 065
Totaal		791	4 838
5.4 Bates afgeskryf			
Aard van afskrywing			
Meubels en toerusting		877	138
Rekenaartoerusting		7 273	3 723
Totaal		8 150	3 861
6. Oordragte en subsidies			
Departementele agentskappe en rekeninge	AANHANGSEL 1A	4 926	4 604
Niewinsgewende instellings	AANHANGSEL 1B	1 168 002	1 096 762
Huishoudings	AANHANGSEL 1C	87 562	63 180
Totaal		1 260 490	1 164 546

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
7. Uitgawes vir kapitaalbates			
Tasbare bates		431 978	259 739
Geboue en ander vaste strukture	31	425 806	247 751
Masjinerie en toerusting	29	6 172	11 988
Sagteware en ander ontasbare bates		4 183	9 410
Gekapitaliseerde ontwikkelingskoste	30	1 400	-
Rekenaarsagteware	30	2 783	9 410
Totaal		436 161	269 149

Die vergelykendes t.o.v. Aantekening 7 is herhaal as gevolg van die herklassifikasie van die besteding vir die verslagdoeningsjaar.

Error! Objects cannot be created from editing field codes.

7.2 Ontleding van fondse om kapitaalbates te koop - 2009/10

	Begrote fondse R'000	Hulpverlening R'000	Totaal R'000
Tasbare bates	221 401	-	221 401
Geboue en ander vaste strukture	209 413	-	209 413
Masjinerie en toerusting	11 988	-	11 988
Sagteware en ander ontasbare bates	9 410	-	9 410
Rekenaarsagteware	9 410	-	9 410
Totaal	230 811	-	230 811

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

		Aantekening	2010/11	2009/10			
			R'000	R'000			
8.	Kontant en kontantwaardes						
	Kontant by handelsbanke (plaaslik)		29 782	16 596			
	Totaal		29 782	16 596			
9.	Vooruitbetalings en voorskotte						
	Reis en verblyf		10	28			
	Voorskotte en ander entiteite betaa;		-	3 246			
	Totaal		10	3 274			
			2010/11				
		Minder as een jaar	Een tot drie jaar	Ouer as drie jaar	Totaal	2009/10	
	Aantekening	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
10.	Ontvangbare rekenings						
	Verhaalbare eise	10.1	23 513	513	-	24 026	12 459
		Aanh 3					
	Personeelskuld	10.2	18 266	7 298	9 050	34 614	21 559
	Ander debiteure	10.3	13 287	22 856	23 071	59 214	55 610
	Totaal		55 066	30 667	32 121	117 854	89 628
					Note	2010/11	2009/10
						R'000	R'000
10.1	Verhaalbare eise			10			
	Nasionale departemente					818	799
	Provinsiale departemente					322	11 660
	Private ondernemings					140	-
	Huishoudings en nuwingsgewende instellings					22 746	-
	Totaal					24 026	12 459
10.2	Personeelskuld			10			
	Salarisoorbetalings					2 491	6 227
	Debietrekening					32 123	15 332
	Totaal					34 614	21 559
10.3	Ander debiteure			10			
	Kontrakbreuk					13 284	15 072
	Uit werknemers					39 968	29 853
	Staatswaarborges					910	984
	Onwettige optrede					1 524	1 839
	Diverse					2 177	2 094
	Klaringsrekenings					1 351	5 768
	Totaal					59 214	55 610

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
11. Beleggings			
Nie-lopend			
Sir David Harris-trust		-	1
JL Bisset-fonds		417	399
Graham-staatsdiensbeursfonds		43	44
Royal Reception-fonds		32	33
Skoolboufonds		13 699	12 994
Totaal		14 191	13 471
Ontleding van niebedryfsbeleggings			
Openingsaldo		13 471	12 506
Byvoegings in kontant		720	965
Eindsaldo		14 191	13 471
12. Begrote fondse wat in die inkomstefonds teruggestort moet word			
Openingsaldo		50 498	13 657
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		42 469	50 499
Gedurende die jaar betaal		(50 498)	(13 658)
Eindsaldo		42 469	50 498
13. Departementele inkomste en NIF-ontvangste wat in die inkomstefonds teruggestort moet word			
Openingsaldo		1 493	6 194
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		-	3 056
Eie inkomste by begroting ingesluit		22 234	23 691
Gedurende die jaar betaal		(24 118)	(31 448)
Eindsaldo		(391)	1 493
14. Bankoortrekking			
Gekonsolideerde rekening van betaalmeester-generaal		46 912	13 838
Totaal		46 912	13 838

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
15. Betaalbare rekenings - lopend			
Bedrae aan ander entiteite geskuld	Annex 4	87	277
Klaringsrekenings	15.1	1 220	5 888
Ander betaalbare rekenings	15.2	99	21
Totaal		1 406	6 186
15.1 Klaringsrekenings	15		
Sal: pensioenskuld		31	614
Sal: ACB-herroepings		372	886
Sal: inkomstebelasting		675	3 029
Sal: pensioenfonds		24	203
Beheer van salarisomswaaiing		-	876
Salaris: mediese bystand		56	137
Ander aftrekkingsrekenings		62	109
Sal: belastingskuld		-	34
Totaal		1 220	5 888
15.2 Ander betaalbare rekenings	15		
Diverse		99	21
Totaal		99	21
16. Netto kontantvloeï beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite			
Netto surplus volgens Staat van Finansiële Prestasie		42,469	53,555
Tel niekontant-/kontantbewegings terug wat nie as bedryfsaktiwiteite beskou word nie		354,037	205,868
Styging in ontvangbare rekenings - bedryfs		(28,226)	(14,849)
Daling in vooruitbetalings en voorskotte		3,264	(3,221)
Styging in bedrae betaalbaar - bedryfs		(4,780)	(23,796)
Uitgawes aan kapitaalbates		436,151	269,149
Terugstortings in Inkomstefonds		(74,616)	(45,106)
Eie inkomste in begroting ingesluit		22,234	23,691
Netto kontantvloeï gegeneer deur bedryfsaktiwiteite		396,506	259,423
17. Rekonsiliasie van kontant en kontantwaardes vir kontantvloëidoeleindes			
Gekonsolideerde rekening van betaalmeester-generaal		(46 912)	(13 838)
Kontant by handelsbanke (plaaslik)		29 782	16 596
Totaal		(17 130)	2 758

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

		Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
18. Gebeurlike laste en moontlike bates				
Gebeurlike laste				
Verskuldig aan	Aard			
Huisleningwaarborges	Werknemers	Aanh 2A	974	2 358
Eise teen die deaprtement		Aanh 2B	64 746	34 815
Ander departement (interdepartementele onbevestigde saldo's)		Aanh 4	45	1 632
Ander		Aanh 2B	33 415	-
Totaal			99 180	38 805
		Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
19. Verbintenisse				
Lopende uitgawes			1 135 461	520 137
Goedgekeur en gekontrakteer			779 622	199 781
Goedgekeur, maar nog nie gekontrakteer nie			355 839	320 356
Kapitaaluitgawes (met inbegrip van oordragte)			1 887 920	1 303 125
Goedgekeur en gekontrakteer			454 681	265 688
Goedgekeur, maar nog nie gekontrakteer nie			1 433 239	1 037 437
Totale verbintenisse			3 023 381	1 823 262
Die vergelykendes (2009/10-verbintenisse) is herhaal om die begrote syfers t.o.v. die MTUR in te sluit.				
20. Oplopings				
Gelys volgens ekonomiese klassifikasie	30 Dae	30+ Dae	Totaal	Totaal
Goedere en dienste	10 672	7 753	18 425	22 076
Oordragte en subsidies	185	4 016	4 201	23 205
Kapitaalbates	8 204	1 764	9 968	1 413
Totaal	19 061	13 533	32 594	46 694

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekenings	2010/11 R'000	2009/10 R'000
Gelys volgens programvlak			
Administrasie		7 472	10 637
Openbare gewone skoolonderwys		18 372	12 762
Onafhanklike skole-subsidies		3 160	-
Openbare spesiale skoolonderwys		1 151	6 793
Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes		2	121
Vroeëkindontwikkeling		2 078	11 836
Hulp-en verwantedienste		359	4 545
Totaal		32 594	46 694
Bevestigde saldo's met departemente	Aanh 4	5 362	383
Totaal		5 362	383
21. Werknemervoordele			
Verlofgeregtigheid		95,314	87,838
Diensbonus (dertiende tjek)		275,387	246,631
Opgehoopte verlofverpligtings		1,001,703	973,608
Ander		40	20,016
Totaal		1,372,444	1,328,093

1. Die negatiewe verlofkrediete m.b.t. toekomstige verlof wat volgens die gedetailleerde verlofverslag geneem word, is as volg:

- huidige verlofsiklus R1,014 miljoen
- opgehoopte verlof R2,463 miljoen

22. Verhuringsverpligtinge

22.1 Bedryfsverhuringsuitgawe

	Gespesia- liseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerus- ting	Totaal
2010/11	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	15,413	15,413
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	43,623	43,623
Later as 5 jaar	-	-	-	9,683	9,683
Totale verhuringsverpligtinge	-	-	-	68,719	68,719
2009/10					
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	13,733	13,733
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	36,638	36,638
Later as 5 jaar	-	-	-	7,171	7,171
Totale verhuringsverpligtinge	-	-	-	57,542	57,542

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000		
22.2 Finansieverhuringsuitgawe					
2010/11	Gespesialisee rde militêre bates R'000	Grond R'000	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting R'000	Totaal R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	299	299
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	102	102
Totale verhuringsverpligtinge	-	-	-	401	401
MINUS: finansieringskoste	-	-	-	18	18
Totale huidige waarde van verhuringsuitgawes	-	-	-	383	383
2009/10					
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	32	32
Totale verhuringsverpligtinge	-	-	-	32	32
MINUS: finansieringskoste	-	-	-	1	1
Totale huidige waarde van verhuringsuitgawes	-	-	-	31	31

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
23. Ontvangbare rekenings vir departementele inkomste			
Finansiële transaksies in bates en laste		26 925	-
Totaal		26 925	-
23.1 Ontleding van ontvangbare rekenings vir departementele inkomste			
Openingsaldo		-	-
Minus: Bedrae ontvang		-	-
Plus: Bedrae erken		26 925	-
Minus: Bedrae afgeskryf/omgekeer as onverhaalbaar		-	-
Eindsaldo		26 925	-

Skuld, wat uit beide werknemerskuld en voormalige werknemerskuld bestaan, ter waarde van R25,671 miljoen is geïdentifiseer weens werknemers wat ongeskiktheidsverlof geneem het sonder die nodige goedkeuring ingevolge die Beleid op Ongeskiktheidsverlof en Ongeskiktheidsafrede (BOVOA). 'n Agterstand van sodanige gevalle het opgebou omdat die WKOD op die uitkoms van die besluite oor die aansoeke vir ongeskiktheidsverlof en -afrede deur die Gesondheidsrisikobestuurder, wat aangestel is om die BOVOA te administreer, wag. Die WKOD kan slegs met die prosessering van die skuld voortgaan na hulle die besluite ontvang het waar aansoek om tydelike ongeskiktheidsverlof deur die Gesondheidsrisikobestuurder geweier is. Skuld as gevolg van betalings aan werknemers, wat na ander departemente oorgeplaas is, wat na diensbeëindiging aangegaan is en R1,254 miljoen beloop, is geïdentifiseer om van die ontvangsdepartemente verhaal te word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
24. Onreëlmatige uitgawes			
24.1 Rekonsiliasie van onreëlmatige uitgawes			
Openingsaldo		2 740	2 361
Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. die vorige jaar		10 397	70
Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. die huidige jaar		8 346	760
Minus: Gekondoneerde bedrae		(4 522)	(364)
Minus: Verhaalbare bedrae (nie gekondoneer nie)		-	(87)
Onreëlmatige uitgawes wat op kondonering wag		16 961	2 740
Ontleding van bedrae wat op kondonering wag per ouderdomsklassifikasie			
Huidige jaar		6 098	470
Vorige jare		10 863	2 270
Totaal		16 961	2 740
			2010/11 R'000
24.2 Besonderhede van onreëlmatige uitgawes - huidige jaar			
Insident			
Business Connexion			1,879
Vergaderplekke en geriewe - Overberg Distrikskantoor			6
Sechaba-beskermingsdienste			409
Golden Arrow-busdienste			48
Ontwikkeling van Vaardigheidskole			162
MIV VIGS-Program Voorwaardelike Waarborge (Vorige jare)			1,635
MIV VIGS-Program Voorwaardelike Waarborge (Huidige jaar)			8,512
D Andrews (MIV Voorwaardelike Waarborge)			7
Kwotasies aanvaar sonder regverdiging			91
Goedere en dienste nie verkry deur kompeterende bieder nie			4,329
Verkryging doelbewus in segmente verdeel			308
Onvoldoende kwotasies verkry			971
Onvoldoende kwotasies verkry			68
Tender aan mense in diens van die geouditeerde toegeken			12
Kwotasies aanvaar sonder verklaring van belange			292
Verkeerde berekening van oortyd			14
			18,743
24.3 Besonderhede van onreëlmatige uitgawes gekondoneer			
Insident			
Business Connexion			1 879
Sechaba-beskermingsdienste			409
Golden Arrow-busdienste	-		48
Ontwikkeling van Vaardigheidskole	-		162
MIV VIGS-program Voorwaardelik	-		1 635
Tenderongerymdhede	-		10
Tenderongerymdhede - Overberg en	-		379
Wynland Distrikte			
			4 522

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	2010/11 R'000
24.4 Besonderhede van onreëlmatige uitgawes - word ondersoek	
Insident	
VLS 05633 Vergaderplekke en Geriewe Overberg Distrikskantoor	6
D Andrews (MIV-voorwaardelike waarborge	7
Kwotasies aanvaar sonder regverdiging	91
Goedere en dienste nie deur kompeterende bieder verkry nie	4 329
Verkryging doelbewus in segmente verdeel	308
Onvoldoende kwotasies verkry	971
Onvoldoende kwotasies verkry	68
Tender aan mense in diens van die geouditeerde toegeken	12
Kwotasies aanvaar sonder verklaring van belange	292
Verkeerde berekening van oortyd	14
	6 098
25.2 Ontleding van afwagtende kondonering per ekonomiese klassifikasie	
Huidig	108
Totaal	108

Oorskryding van kontrakwaardes

In die Rekenpligtige Beampte se verslag vir die jaar geëindig 2001/10, aangaande die konstruksie van sekere skole, nl. Delft Sekondêre Skool, Mfuleni Primêre Skool, Kalkfontein Primêre Skool, Du Noon Inkwenkwezi Primêre Skool is gerapporteer dat onder omstandighede waar die kontrakteur die kontrakwaarde oorskry het om die kontrak af te handel, die oorskryding as vrugtelose en verkwistende uitgawes beskou kan word. Die konserwatiewe bedrag van moontlike vrugtelose en verkwistende uitgawes is geraam op R1,75 miljoen. Dit is egter onderworpe aan 'n moontlike eis wat van die waarborggewer ontvangbaar is. Die hofdatum vir die eis deur die Staatsprokureur is 2012. Eise teen die kontrakteur is onderworpe aan die uitkoms van die waarborg-eis.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
26. Verwanteparty-transaksies			
Betalings gemaak			
Uitgawes van GG-voertuie		34 397	27 555
Totaal		34 397	27 555

Ander

1. In terme van die definisie van verwante partye word openbare gewone skole as verwante partye beskou, en die transaksies wat daarop betrekking het, word onder Aanhangel 1B openbaar gemaak.
2. Gedurende die jaar het die departement dienste van die volgende partye ontvang wat soos aangetoon aan die departement verwant is:
  - 2.1 Die Wes-Kaap Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW)
    - Die departement het 'n gebou wat deur die DTOW bedryf word, gratis gebruik.
    - Die departement gebruik 531 SV van die Staat se Vervoer gebaseer op daaglikse en kilometertariewe soos deur die Provinsiale Tesourie goedgekeur. Die uitgawes deur die departement aangegaan ten opsigte hiervan word onder betalings vir goedere en dienste hierbo aangetoon.
  - 2.2 Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het korporatiewe dienste by die Korporatiewe Dienstesentrum van die Departement van die Premies in die Wes-Kaap Provinsie ten opsigte van die volgende diensareas ontvang:
    - Inligtings- en Kommunikasietegnologie
    - Organisasoriese Ontwikkeling
    - Provinsiale Opleiding (transversaal)
    - Ondernemingsrisikobestuur
    - Interne Oudit
    - Forensiese Ondersoeke
    - Regsdienste

	Getal individue	2010/11 R'000	2009/10 R'000
27. Sleutelbestuurpersoneel			
Politieke ampsdraers (verskaf besonderhede hieronder)	1	1 492	1 355
Beampes:			
Vlak 15 tot 16	4	4 585	5 228
Vlak 14 (asook DTOW indien op 'n laer vlak)	9	7 473	8 011
Familie van sleutelbestuurpersoneel	10	3 396	2 783
Totaal		16 946	17 377

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

	Aantekening	2010/11 R'000	2009/10 R'000
28. Verswakking en ander voorsienings			
Ander voorsienings			
<i>Potensieel onverhaalbare skulde</i>			
Personeelskuld		9 050	2 776
Ander debiteure		23 071	20 254
Totaal		32 121	23 030

29. Roerende tasbare kapitaalbates

Beweging in roerende tasbare bates volgens die bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2011

	Opening- saldo R'000	Huidige jaar R'000	Toevoegings R'000	Bestedings R'000	Closing balance R'000
MASJINERIE EN TOERUSTING	58,274	-	6,250	9,200	55,324
Vervoerbates	52	-	-	-	52
Rekenaartoerusting	40,617	-	4,390	7,925	37,082
Meubels en kantoortoerusting	13,629	-	1,860	1,275	14,214
Ander masjinerie en toerusting	3,976	-	-	-	3,976
	-	-	-	-	-
TOTALE ROERENDE TASBARE	58,274	-	6,250	9,200	55,324

29.1 Toevoegings

TOEVOEGINGS TOT ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Kontant R'000	Nie-kontant R'000	(Kapitale onafgehandelde werk, huidige koste en finansiële huurpaaielemente) R'000	Huidig ontvang, nie betaal nie (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang) R'000	Totaal R'000
MASJINERIE EN TOERUSTING	6,172	78	-	-	6,250
Rekenaartoerusting	4,312	78	-	-	4,390
Meubels en kantoortoerusting	1,860	-	-	-	1,860
	-	-	-	-	-
TOTALE TOEVOEGINGS TOT ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	6,172	78	-	-	6,250

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

29.2 Besteding

BESTEDING VAN ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Vir kontant verkoop R'000	Uitverplaas of vernietig of weggegooi R'000	Totale besteding R'000	Kontant werklik ontvang R'000
MASJINERIE EN TOERUSTING	-	9,200	9,200	-
Rekenaartoerusting	-	7,925	7,925	-
Meubels en kantoortoerusting	-	1,275	1,275	-
TOTALE BESTEDING VAN ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	-	9,200	9,200	-

29.3 Beweging vir 2009/2010

**BEWEGING IN ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31
MAART 2010**

	Openingsaldo R'000	Toevoegings R'000	Besteding R'000	Eindsaldo R'000
MASJINERIE EN TOERUSTING	52,819	12,107	6,652	58,274
Vervoerbates	13	220	181	52
Rekenaartoerusting	37,799	6,962	4,144	40,617
Meubels en kantoortoerusting	11,791	4,165	2,327	13,629
Ander masjinerie en toerusting	3,216	760	-	3,976
TOTALE ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	52,819	12,107	6,652	58,274

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

29.4 Klein bates

BEWEGING IN KLEIN BATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Gespesialiseerde militêre bates R'000	Ontsbare bates R'000	Erferisbates R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Biologiese bates R'000	Totaal R'000
Openingsaldo	-	1,305	-	22,783	-	24,088
Aansuiwerings in huidige jaar aan saldo's van vorige jaar	-	-	-	14	-	14
Toevoegings	-	1,556	-	22,148	-	23,704
Besteding	-	1,516	-	23,601	-	25,117
TOTALE KLEIN BATES	-	1,345	-	21,344	-	22,689
Aantal klein bates teen kosprys	-	308	-	33,162	-	33,470
TOTALE AANTAL KLEIN BATES	-	308	-	33,162	-	33,470

29.5 KLEIN BATES VAN DIE DEPARTEMENT SOOS OP 31 MAART 2010

	Gespesialiseerde militêre bates R'000	Ontsbare bates R'000	Erferisbates R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Biologiese bates R'000	Totaal R'000
Klein bates	-	1,305	-	22,783	-	24,088
TOTAAL	-	1,305	-	22,783	-	24,088
Aantal klein bates teen kosprys	-	295	-	36,314	-	36,609
TOTAAL	-	295	-	36,314	-	36,609

30. Ontsbare kapitaalbates

**BEWEGINGS IN ONTSBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG
MAART 2011**

31

	Opening- saldo R'000	Aansuiwerings van huidige jaar na saldo's van vorige jaar R'000	Toevoegings R'000	Besteding R'000	Eindsaldo R'000
GEKAPITALISEERDE	3,791	-	-	-	3,791
REKENAARSAGTEWARE	12,227	-	2,783	-	15,010
TOTALE ONTSBARE KAPITAALBATES	16,018	-	2,783	-	18,801

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

30.1 Toevoegings

TOEVOEGINGS TOT ONTASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Kontant R'000	Nie-kontant R'000	(Onafgehandelde ontwikkelingswer huidige koste R'000	Huidig ontvang, nie betaal nie (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang) R'000	Totaal R'000
GEKAPITALISEERDE ONTWIKKELINGSKOSTE	1,400	-	(1,400)	-	-
REKENAARSAGTEWARE	2,783	-	-	-	2,783
TOTALE TOEVOEGINGS TOT ONTASBARE KAPITAALBATES	4,183	-	(1,400)	-	2,783

30.2 Beweging vir 2009/10

**BEWEGING IN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR
GEËINDIG 31 MAART 2010**

	Opening- saldo R'000	Toevoegings R'000	Besteding R'000	Eindsaldo R'000
GEKAPITALISEERDE ONTWIKKELINGSKOSTE	-	3,791	-	3,791
REKENAARSAGTEWARE	2,817	9,410	-	12,227
TOTALE ONTASBARE KAPITAALBATES	2,817	13,201	-	16,018

31. Onroerende tasbare kapitaalbates

**BEWEGING IN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31
MAART 2011**

	Opening- saldo R'000	Aansuiwerings van huidige jaar na saldo's van vorige jaar R'000	Toevoegings R'000	Besteding R'000	Eindsaldo R'000
GEBOUE EN ANDER VASTE STRUKTURE	-	-	599,901	599,901	-
Nieresidensiële geboue	-	-	599,901	599,901	-
TOTALE ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	-	-	599,901	599,901	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

31.1 Toevoegings

TOEVOEGINGS TOT ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Kontant	Nie-kontant	(Kapitale onafgehandelde werk, huidige koste en finansiële huurpaaie-mente)	Huidig ontvang, nie betaal nie (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang)	Totaal
GEBOUE EN ANDER VASTE STRUKTURE	425,806	519,744	(345,649)	-	599,901
Nieresidensiële geboue	425,806	519,744	(345,649)	-	599,901
TOTALE TOEVOEGINGS TOT ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	425,806	519,744	(345,649)	-	599,901

31.2 Besteding

BESTEDING VAN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011

	Vir kontant verkoop R'000	of weggegooi R'000	Totale besteding R'000	Kontant ontvang werklik R'000
GEBOUE EN ANDER VASTE STRUKTURE	-	599,901	599,901	-
Nieresidensiële geboue	-	599,901	599,901	-
TOTALE BESTEDING VAN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	-	599,901	599,901	-

31.3 Beweging vir 2009/10

BEWEGING IN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2010

	Opening- saldo R'000	Toevoegings R'000	Besteding R'000	Eindsaldo R'000
GEBOUE EN ANDER VASTE STRUKTURE	-	560,600	560,600	-
Nieresidensiële geboue	-	560,600	560,600	-
TOTALE BESTEDING VAN ONROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	-	560,600	560,600	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**OPENBAARMAKINGSAANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

32. STAAT VAN VOORWAARDELIKE TOEKENNINGS ONTVANG

NAAM VAN DEPARTEMENT	TOEWYSING VAN TOEKENNING						BESTEE			2009/10
	Wet op die verdeling van inkomste/pro- vinsiale toekennings	Hernu- wings	WVI-aansuiwe- rings	Ander aansuiwe- rings	Totaal beskikbaar	Bedrag deur departement ontvang	Bedrag deur departe-ment bestee	% van beskikbare fondse deur departe-ment bestee	Wet op verdeling van inkomste	Bedrag deur departe- ment bestee
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
MIV/VIGS	15,392	-	-	-	15,392	15,392	14,440	94	14,626	14,626
Nasionale Skoolvoeding	173,318	-	-	-	173,318	173,318	169,775	98	117,751	117,751
VOO-toekennings	446,512	-	-	531	447,043	447,043	446,971	100	-	-
Provinsiale infrastruktuur- toekenning	255,062	-	-	-	255,062	255,062	255,062	100	170,395	169,976
Herkapitalisasie- toekenning aan tegniese sekondêre skole	3,288	-	-	-	3,288	3,288	3,253	99	-	-
Totaal	893,572	-	-	531	894,103	894,103	889,501		302,772	302,353

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 1A
STAAT VAN OORDRAGTE AAN DEPARTEMENTELE AGENTSAPPE EN REKENINGE**

DEPARTEMENT/ AGENTSAPPE/ REKENING	OORDRAGTOEWYSING				Oordrag		2009/10
	Aangesuiwerde toekenning	Hernuwings	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordragte	% van beskikbare oordragte	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
SETA	4,926	-	-	4,926	4,926	100	4,604
Totaal	4,926	-	-	4,926	4,926		4,604

#REF!

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 1B
STAAT VAN OORDRAGTE AAN NIEWINGSEWENDE INSTELLINGS**

NIEWINGSEWENDE INSTELLINGS	OORDRAGTOEWYSING				UITGAWES		2009/10
	Wet op Aangepaste Toewysing	Hernuwings	Aansuiwe-rings	Totaal beskikbaar	Werklike oordragte	% van beskikbare fondse oorgedra	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Oordragte							
Openbare gewone skole	624,737	-	-	624,737	602,685	96	604,506
Onafhanklike skole	59,709	-	-	59,709	59,696	100	55,522
Skole vir leerders met spesiale onderwys- behoefes	106,146	-	-	106,146	119,552	113	115,014
Verdere onderwys en opleidingskolleges	135,791	-	29,251	165,042	165,042	100	163,969
BOOV: Provate sentrums	24,058	-	-	24,058	24,987	104	22,578
VKO: Gr. R-openbare skole	140,344	-	10,409	150,753	150,753	100	89,441
VKO: Gr. R- gemeenskapsentrums	48,975	-	(3,688)	45,287	45,287	100	45,732
Totaal	1,139,760	-	35,972	1,175,732	1,168,002		1,096,762

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 1C
STAAT VAN OORDRAGTE AAN HUISHOUDINGS**

HUISHOUDINGS	OORDRAGTOEWYSING				UITGAWES		2009/10
	Wet op Aangepaste Toewysing	Hernuwings	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordragte	% van beskikbare fondse oorgedra	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Oordragte							
Werknemers se maatskaplike voordele: Besering aan diens	1,713	-	(1,686)	27	27	100	146
Werknemers se maatskaplike voordele: Verlofgratifikasie	8,144	-	24,586	32,730	32,730	100	27,766
Werknemers se maatskaplike voordele: Aftreevoordeel	8,545	-	(8,292)	253	253	100	561
Werknemers se maatskaplike voordele: Skeidingspakket	-	-	3,070	3,070	3,070	100	2,113
Beurse (niewerknemer)	47,433	-	(1,713)	45,720	45,720	100	32,101
Eise teen die staat	-	-	5,744	5,744	5,744	100	449
Besondere vergunning	-	-	18	18	18	-	44
Totaal	65,835	-	21,727	87,562	87,562		63,180

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

AANHANGSEL 1D

**STAAT VAN GESKENKE, DONASIES EN BORGSKAPPE GEMAAK EN KWYTSKELDINGS,
TERUGBETALINGS EN BETALINGS GEMAAK AS 'N BESONDERE VERGUNNING**

AARD VAN GESKENK, DONASIE OF BORGSKAP	2010/11	2009/10
	R'000	R'000
Betaal in kontant		
Borgskap vir uitgawes aan WKOD Sokkerklub	-	8
Subtotaal	-	-
Kwytskeldings, terugbetalings en betalings gemaak as 'n besondere vergunning		
CM Roos - Vergoeding vir adviserende diens aan LUR vir Onderwys	18	-
Parow-oos Laerskool - Begrafniskostes vir S Dziba	-	23
Subtotaal	18	23
Totaal	18	31

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

AANHANGSEL 2A

STAAT VAN FINANSIËLE WAARBORGE UITGEREIK SOOS OP 31 MAART 2011 - PLAASLIK

WAARBORGINSTELLING	Waarborg m.b.t. behuising	Oorspronklike gewaARBORGE kapitale som	Opening- saldo (1/4/2010)	Waarborg gedurende die jaar onttrek	GewaARBORGE terugbetalings gekanselleer, verminder, vrygeskeld gedurende die jaar	HerwaAR-derings	Eindsaldo 31/03/2011	GewaARBORGE rente vir die jaar geëindig 31/03/2011	Gereali- seerde verliese nie verhaal- baar nie d.w.s. eise uitbetaal
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Housing									
0001 - STANDARD BANK VAN SA BEPERK		-	85	38	85	-	38	-	-
0003 - NEDBANK BEPERK		-	20	-	-	-	20	-	-
0004 - FIRSTRAND BANK BEPERK: EERSTE NAS		-	1,346	-	1,119	-	227	-	-
0010 - NEDBANK BEPERK WAARBY BOE INGELYF IS		-	11	-	-	-	11	-	-
0017 - ABSA		-	571	207	307	-	471	-	-
0041 - OU MUTUAL FINANSIES BEPERK		-	49	-	49	-	-	-	-
0052 - PEOPLES BANK BEPERK (VOORHEEN Fbc)		-	37	-	24	-	13	-	-
0053 - NEDBANK BEPERK WAARBY Nb INGELYF IS		-	30	-	30	-	-	-	-
0055 - OU MUTUAL BANK AFD. VAN NEDBANK		-	36	-	15	-	21	-	-
0444 - BOE BANK BEPERK		-	16	-	-	-	16	-	-
0516 - GREEN START HUISLENINGS (EDMS) BPK		-	90	-	-	-	90	-	-
0530 - NATIONAL HOUSING FINANCE CORPORATION		-	67	-	-	-	67	-	-
			2,358	245	1,629		974		

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 2B
STAAT VAN GEBEURLIKE LASTE SOOS OP 31 MAART 2011**

Aard van las	Openingsaldo 1 April 2010 R'000	Laste gedurende die jaar aangegaan R'000	Laste gedurende die jaar betaal/gekan- selleer/verlaag R'000	Laste verhaalbaar (verskaf besonderhede hieronder) R'000	Eindsaldo 31 Maart 2011 R'000
Eise teen die departement					
Diverse	34,815	41,382	11,451	-	64,746
Subtotaal	34,815	41,382	11,451	-	64,746
Ander					
Munisipale rekenings	-	33,415	-	-	33,415
Subtotaal	-	33,415	-	-	33,415
Totaal	34,815	74,797	11,451	-	98,161

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 3
EISE VERHAALBAAR**

Regeringsentiteit	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal	
	31/03/2011	31/03/2010	31/03/2011	31/03/2010	31/03/2011	31/03/2010
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Departement						
Onderwysdepartement: Noord-Kaap (KOD)	-	-	92	76	92	76
Onderwysdepartement: Oos-Kaap (OKOD)	-	-	562	380	562	380
Gauteng Onderwysdepartement (GOD)	-	-	-	74	-	74
NAS: Statistiek SA (DSD)	-	-	-	64	-	64
Departement van Gemeenskapsveiligheid	-	-	22	11	22	11
Departement van Gesondheid	-	-	10	312	10	312
Kultuursake (WKK)	-	-	-	1	-	1
Departement van die Premier	-	-	11	35	11	35
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling (WMD)	-	-	1	-	1	-
Departement van Vervoer en Openbare Werke	-	-	260	87	260	87
NAS: Justisie en Staatkundige Ontwikkeling	-	-	-	8	-	8
Onafhanklike Verkiesingsraad	-	-	-	46	-	46
Departement van Waterwese (WWW)	-	-	18	-	18	-
Onderwysdepartement: Noord-Wes	-	-	21	23	21	23
Onderwysdepartement: Noord-Kaap (KOD)	-	-	16	18	16	18
Onderwysdepartement: Vrystaat	-	-	35	-	35	-
Departement van Gesondheid: Vrystaat	-	-	92	-	92	-
#REF!	-	-	1,140	1,135	1,140	1,135
Ander regeringsentiteite						
Cape Teachers Professional Assoc. (CTPA)	-	-	99	99	99	99
Die Burger	-	-	41	-	41	-
Verskeie skole	-	-	22,636	11,115	22,636	11,115
Government Employees Pension Fund (GEPF)	-	-	110	110	110	110
	-	-	22,886	11,324	22,886	11,324
Totaal	-	-	24,026	12,459	24,026	12,459

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANHANGSELS BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2011**

**AANHANGSEL 4
INTER-REGERINGSBEDRAE BETAALBAAR**

Regeringsentiteit	Bevestigde saldo		Onbevestigde saldo		Totaal	
	31/03/2011	31/03/2010	31/03/2011	31/03/2010	31/03/2011	31/03/2010
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
DEPARTEMENTE						
Lopende						
Departement Openbare Werke: Vrystaat	23	-	-	-	23	-
Oos-Kaap Onderwysdepartement	-	-	45	-	45	-
WK Departement van die Premier	88	-	-	48	88	48
WK Departement van Justisie en Staatkundige Ontwikkeling	1,712	-	-	-	1,712	-
WK Departement van Vervoer en Openbare	3,509	350	-	-	3,509	350
WK Departement vir Gemeenskapsveiligheid	30	-	-	-	30	-
WK Departement van Maatskaplike	-	-	-	4	-	4
Nasionale SAPD	-	1	-	-	-	1
Vrystaat Onderwysdepartement	-	15	-	-	-	15
Nasionale Tesourie	-	-	-	1,580	-	1,580
Oos-Kaap Departement van Gesondheid	-	17	-	-	-	17
	5,362	383	45	1,632	5,407	2,015

Deel 4 - Menslikehulpbronbestuur

4.1 Dienslewering

Daar word van alle departemente verwag om 'n Dienslewering-verbeteringsplan (DLVP) te ontwikkel. Die volgende tabel reflekteer die komponente van die DLV-plan sowel as die vordering wat gemaak is met die implementering van die planne.

Tabel 4.1.1: Hoofdienste en diensstandaarde voorsien in ooreenstemming met die Diensleweringsplan, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Hoofdienste	Werklike kliënte	Potensiële kliënte	Standaard van diens	Werklike prestasie teenoor standaard
Om toegang tot inligting en advies veral oor diensvoordele en salariskwessies telefonies via 'n Inbelsentrum asook 'n Instapsentrum te voorsien.	Skoolhoofde, onderwysers, staatsamptenare, lede van die publiek.	Skoolhoofde, onderwysers, staatsamptenare, lede van die publiek. Die uiteindelijke begunstigde van hierdie dienste is die leerder.	Verseker die koers van "verlore" oproepe tot 10% Verminder die wagtyd vir oproepe tot 20 sekondes E-posse ontvang en verwerk Terugvoerkassie op webwerf Gebruik rekenaargebaseerde monitering- en evalueringstelsel as basis vir beter lewering (uitleg van tipes navrae, statistiek en omkeertyd) Ingeligte opgeleide personeel om navrae te hanteer	Kliëntediens Oproepsentrum het 139 225 oproepe in 2010/11 geneem, in vergelyking met 140 2578 in 2009/10. Koers van verlore oproep was 7.49%. Verminder die wagtyd vir oproepe vanaf 39 tot 37 sekondes. E-posse ontvang en verwerk. Terugvoerkassie op webwerf. Gebruik sagteware vir outomatisering van Inbelsentrum en Excel om data oor oproepe en besoeke van kliënte en tipes navrae vas te lê. Ingeligte opgeleide personeel om navrae te hanteer.

Tabel 4.1.2: Oorlegreëlings met kliënte, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Soort reëling	Werklike kliënte	Potensiële kliënte	Werklike prestasies
Kliëntebevredigingsopname	Opname was met skoolhoofde en onderwysers gedoen	Onderwysers Staatsdienspersoneel Werknemerspartye (Unies) Ander departemente Leerders Ouers Algemene Publiek Diensverskaffers NRO's Privaatinstellings	Opname gedoen met 'n aanduiding van beduidende verbeteringe in dienslewering sedert die eerste opname in 2009. Besigheidsprosesse geïdentifiseer vir aandag.

Tabel 4.1.3: Toegangstrategie vir dienslewering, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Toegangstrategie	Werklike prestasies
Voorspraak aangaande Kliëntedienste Om die getal personeel tydens spitsstye te vermeerder Vinniger reaksies op kliënteversoeke Om onregte deur kompensasie, remedies of vergoeding reg te stel.	Wanneer dit geregverdig is, word bykomstige personeel aan die Kliëntediens toegewys om toenemende aanvraag die hoof te bied. Die Kliëntetevredenheidsverslag het die WKOD inligting oor leweringsprobleme verskaf en stappe is geneem om dit aan te spreek.

Tabel 4.1.4: Diensinligtingshulpmiddel, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Tipes inligtingshulpmiddel	Werklike prestasies
Die Inbelsentrum word in alle mededelings van die WKOD geadverteer Die sagteware van die Inbelsentrum genereer outomaties data aangaande produktiwiteit ten einde bestuur in staat te stel om tendens te ontleed en om toepaslik op te tree ten einde optimale dienslewering te verseker. Kommunikasieprotokol gee werknemers opdrag om die Kliëntediens vir navrae te gebruik. Die WKOD se webwerf is ontwerp om inligting vir leerders, ouers, onderwysers, skoolbestuurders, onderwysvennote en die algemene publiek te verskaf. Die WKOD publiseer 'n koerant, <i>WCED-nuus</i> , om kommunikasie te fasiliteer Die WKOD kommunikeer via briewe wat direk aan skole gerig is	Onderwysinstellings en verafgeleë diensterreine ontvang omsendbriewe en inligting via e-pos. Die getal besoekers aan die WKOD se webwerf het met 23% toegeneem van 864 021 in 2009 tot 1 063 741 in 2010 daarmee 1 miljoen vir die eerste keer oorskry. Die webwerf is 'n sleutelbron van verwysing vir die breë onderwysgemeenskap en die algemene publiek. <i>WKOD-nuus</i> sluit verslae oor sleutelontwikkelings en items van belang aan onderwysers en WKOD-beamptes in. Dit vul amptelike kennisgewings, insluitend omsendbriewe, aan. Die Hoof van Onderwys kommunikeer direk met skole via briewe wat per e-pos gestuur word.

4.2. Uitgawes

Die Departement begroot aan die hand van duidelike omskrewe programme. Die volgende tabelle som finale geouditeerde uitgawes per program (Tabel 5.2.1) en per salarisband (Tabel 5.2.2) op. Dit gee veral 'n aanduiding van die bedrag wat ten opsigte van personeelkoste in elk van die programme of salarisbande binne die departement bestee is.

Programme

Program	Programaanwysing
Program 1	Administrasie
Program 2	Openbare Gewone Skoolonderwys
Program 3	Onafhanklike Skoolonderwys
Program 4	Openbare Spesiale Skoolonderwys
Program 5	Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges
Program 6	Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes
Program 7	Vroeë Kinderjare-ontwikkeling
Program 8	Hulp- en Verwantedienste

Tabel 4.2.1: Personeelkoste per program, 2010/11

Program	Totale uitgawes (R'000)	Personeel-uitgawes (R'000)	Opleidings-uitgawes (R'000)	Professionele en spesiale dienste (R'000)	Personeelkoste as % van totale uitgawes	Getal werknemers	Gemiddelde personeelkoste per werknemer
1	425,918	248,290	10,572	0	2.08%	944	263.02
2	9,687,499	7,997,037	40,773	0	66.89%	35,376	226.06
3	59,696	-	0	0	-	-	-
4	719,684	551,269	0	0	4.61%	2,726	202.23
5	446,971	251,685	0	0	2.11%	1,030	244.35
6	0	*927	0	0	0.01%	12	*77.25
	32,152	**5,171	0	0	0.04%	-	-
7	345,895	61,048	0	0	0.51%	237	257.59
8	0	***26,089	0	0	0.22%	104	***250.86
	237,928	****51,749	0	0	0.43%	-	-
Totale	11,955,743	9,193,265	51,345	0	76.89%	40,429	227.43

* Die personeeluitgawes ten opsigte van Program 6 (Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes) beloop R927 000 vir die 12 voltydse permanent-aangestelde werknemers. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is daarom slegs vir die voltydse werknemers.

** Die bedrag van R5,171 m reflekteer die bedrag vir die uitgawes ten opsigte van 49 onderwysers wat op 'n per-uur-basis vir die onderrig by BOOV-sentrums aangestel is.

*** Die personeeluitgawes vir Program 8 (Hulp- en Verwatedienste) beloop R26,089 m vir die 104 voltydse permanent-aangestelde werknemers. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is daarom slegs vir die voltydse werknemers.

**** Die bedrag van R51,749 m reflekteer die bedrag vir die uitgawes vir Eksaminators/Moderators/Merker en tydelike administratiewe ondersteuningspersoneel (vir die 2010-Matriekeksamens).

Tabel 4.2.2: Personeelkoste volgens salarisbande, 2010/11

Salarisvlakke	Personeeluitgawes (R'000)	% van totale personeelkoste	Getal werknemers*	Gemiddelde personeelkoste per werknemer (R'000)
1-2	280,213	3.95%	3,250	86.22
3-5	607,609	8.57%	4,957	122.58
6-8	5,353,717	75.56%	23,810	224.85
9-12	2,902,180	40.96%	8,354	347.40
13-16	41,152	0.58%	##52	654.76
Totaal	#9,184,872	100.00%	40,423	176.49

Aantekening:

Die totale personeeluitgawes in tabel 2.1 en 2.2 verskil omdat sekere personeel-verwante betalings direk op BAS gemaak word.

Die totale getal werknemers wat in tabel 2.1 en 2.2 hierbo aangedui word, sluit staatsdienspersoneel en onderwysers in. Die getal werknemers in band 13 - 16 sluit die 6 HUB's in wat aan die Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges verbind is.

Tabel 4.2.3: Salarisse, Oortyd, Huiseienaarstoelae en Mediese Bystand volgens program, 2010/11

Program	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae		Mediese Bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	HET as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as % van personeelkoste
Program 1	188,004	2.65%	916	0.01%	5,254	0.07%	10,437	0.15%
Program 2	6,020,871	84.97%	60	0.00%	149,784	2.11%	354,112	5.00%
Program 3	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
Program 4	407,931	5.76%	82	0.00%	12,008	0.17%	24,601	0.35%
Program 5	184,182	2.60%	0	0.00%	4,318	0.06%	10,292	0.15%
Program 6	1,517	0.02%	0	0.00%	44	0.00%	39	0.00%
Program 7	45,787	0.65%	0	0.00%	911	0.01%	2,718	0.04%
Program 8	38,072	0.54%	670	0.01%	1,148	0.02%	2,648	0.04%
Totaal	6,886,364	97.19%	1,728	0.02%	173,467	2.45%	404,847	5.71%

Tabel 4.2.4: Salarisse, Oortyd, Huiseienaarstoelae en Mediese Bystand volgens salarisbande, 2010/11

Salarisvlakke	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae		Mediese Bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	HET as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as % van personeelkoste
1-2	188,735	2.664%	42	0.001%	10,516	0.148%	12,907	0.182%
3-5	443,591	6.260%	513	0.007%	19,350	0.273%	31,459	0.444%
6-8	4,033,201	56.919%	993	0.014%	98,248	1.387%	248,492	3.507%
9-12	2,196,580	31.000%	180	0.003%	45,353	0.640%	111,362	1.572%
13-16	24,257	0.342%	-	0.000%	-	0.000%	627	0.009%
Totaal	6,886,364	97.185%	1,728	0.024%	173,467	2.448%	404,847	5.713%

4.3. Indiensneming en vakatures

Die volgende tabelle som die getal poste in die instelling, die getal werknemers, die vakantheidskoers en of daar enige bykomende personeel tot die instelling is, op. Hierdie inligting word volgens program (Tabel 5.3.1) en salarisband (Tabel 5.3.2) weergegee.

Die vakantheidskoers reflekteer die persentasie poste wat nie op die goedgekeurde posinstelling gevul is nie.

Tabel 4.3.1: Indiensneming en vakatures volgens program soos op 31 Maart 2011

Personeel- groep	Program	Getal poste		Getal poste gevol	Vakanthei dskoers	Getal poste gevul addisioneel tot die instelling	Totale getal werknemers
		Befonds	Onbefonds			(A-B)/A*100	
Alle personeel	Program 1	890	147	939	0%	5	944
	Program 2	35 379	467	35 137	1%	239	35 376
	Program 4	2 791	14	2 670	4%	56	2 726
	Program 5	1 217	143	1 029	15%	1	1 030
	Program 6	13	0	11	15%	1	12
	Program 7	15	0	237	0%	0	237
	Program 8	109	27	103	6%	1	104
	Totaal	40 414	798	40 126	1%	303	40 429
Onderwysers	Program 1	111	18	124	0%	1	125
	Program 2	28 430	109	28 538	0%	157	28 695
	Program 4	1 741	0	1 743	0%	25	1 768
	Program 5	884	0	839	5%	1	840
	Program 6	4	0	4	0%	0	4
	Program 7**	15	0	237	0%	0	237
	Program 8***	1	0	2	0%	1	3
	Totaal	31 186	127	31 487	0%	185	31 672
Staatsdienspersoneel	Program 1	779	129	815	0%	4	819
	Program 2	6 949	358	6 599	5%	82	6 681
	Program 4	1 050	14	927	12%	31	958
	Program 5	333	143	190	43%	0	190
	Program 6	9	0	7	22%	1	8
	Program 7	0	0	0	0%	0	0
	Program 8	108	27	101	6%	0	101
	Totaal	9 228	671	8 639	6%	118	8 757

Aantekening:

* In die geval van onderwysers bykomend tot die instelling, word die syfers van slegs daardie onderwysers wat behoorlik as addisioneel geïdentifiseer is ingevolge kollektiewe ooreenkomste aangedui.

** Program 7: Poste van onderwyser: pre-primêr is afgeskaf omdat dit vakant geraak het. Die WKOD het 'n beleid aangeneem waarvolgens poste deur 'n subsidiebetaling vervang word in 'n poging om meer leerpersele vir pre-primêre leerders (Vroeëkindontwikkeling) te skep, veral in benadeelde gemeenskappe. 237 onderwysers in Program 7 is Pre-primêre Personeel - hierdie personeel word almal in addisionele poste gedra.

*** 2 onderwysers in Program 8 is personeel wat vir die MIV-projek verantwoordelik is, word almal in addisionele poste gedra. 1 permanente onderwyser is as addisioneel gemerk.

Die aantal vakatures ten opsigte van onderwysers beteken nie dat die instelling minder onderwysers het as die aantal onderwysers waarop hulle geregtig is nie. Dit dui slegs aan dat onderwyserposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. In elke geval waar die pos nie permanent gevul is nie, word 'n kontrakaanstelling gedoen om te verseker dat alle onderwyserinstellings die aantal opvoeders het waarop hulle geregtig is.

Tabel 4.3.2: Indiensneming en vakatures volgens salarisbande soos op 31 Maart 2011

Personeel- groep	Salarisband	Getal poste		Getal poste gevol	Vakanthei dskoers	Getal poste gevol addisioneel tot die instelling	Totale getal werknemer s
		Befonds	Onbefonds			(A-B)/A*100	
Alle personeel	Laer geskool (vlak 1-2)	3 215	162	3 208	0%	42	3 250
	Geskool (vlak 3-5)	4 517	247	4 927	0%	30	4 957
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	24 279	193	23 662	3%	148	23 810
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	8 349	196	8 275	1%	79	8 354
	Senior bestuur (vlak 13-16)	54	0	54	0%	4	58
	Totaal	40 414	798	40 126	1%	303	40 429
Onderwysers**	Laer geskool (vlak 1-2)	0	0	0	0%	0	0
	Geskool (vlak 3-5)	0	0	1 105	0%	1	1 106
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	23 057	4	22 340	3%	105	22 445
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	8 129	123	8 042	1%	79	8 121
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0	0%	0	0
	Totaal	31 186	127	31 487	0%	185	31 672
Staatsdienspersoneel	Laer geskool (vlak 1-2)	3 215	162	3 208	0%	42	3 250
	Geskool (vlak 3-5)	4 517	247	3 822	15%	29	3 851
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	1 222	189	1 322	0%	43	1 365
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	220	73	233	0%	0	233
	Senior bestuur (vlak 13-16)	54	0	54	0%	4	58
	Totaal	9 228	671	8 639	6%	118	8 757

Aantekening:

* In die geval van onderwysers bykomend tot die instelling, word die syfers van slegs daardie onderwysers wat behoorlik as addisioneel geïdentifiseer is ingevolge kollektiewe ooreenkomste aangedui. Die aanpassing en plasing van addisionele werknemers in vakante substantiewe poste is 'n voortdurende proses en word deur die toepaslike kollektiewe ooreenkomste bepaal. In 'n verdere poging om die heraanwending van addisionele werknemers te bevorder, word vakante poste ook gereeld in departementele vakaturelyste geadverteer. Die WKOD het 'n aantal beleidsbepalings ontwikkel om die optimale benutting van die dienste van addisionele personelede te verseker.

** Alle onderwysersposte word geskep sodat ten volle gekwalifiseerde professionele onderwysers (minstens Matriek plus 3 jaar opleiding) teen 'n minimum van salarisvlak 6-7 aangestel kan word. Die werklikheid is dat die WKOD wel onder- of ongekwalifiseerde onderwysers in die stelsel het. Hierdie is die 1105 onderwysers wat op salarisvlak 3 - 5 vergoed word omdat hulle nie aan die minimum posvereistes voldoen om teen salarisvlak 6-7 betaal te word nie. Hierdie onderwysers is almal teen goedgekeurde poste aangestel wat in die salarisband 6-8 in hierdie tabel aangedui word.

4.4. Posevaluering

Die Staatsdiensregulasies, 1999 het posevaluering ingevoer as 'n manier om te verseker dat werk van vergelykbare waarde teen vergelykbare salarisse vergoed word. Binne 'n nasionaal bepaalde raamwerk kan uitvoerende gesaghebbendes enige pos in hul organisasie evalueer of her-evalueer. Ingevolge die Regulasies moet alle vakatures op salarislvlak 9 en hoër geëvalueer word voordat hulle gevul word.

Die volgende tabel (Tabel 5.4.1) som die getal poste, wat gedurende die verslagdoeningsjaar hersien is, op. Die tabel verskaf ook statistieke oor die getal poste wat op- of afgegradeer is.

Tabel 4.4.1: Posevaluering, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Salarisband	Getal poste	Getal poste geëvalueer	% poste geëvalueer volgens salarisband	Poste opgegradeer		Poste afgegradeer	
				Getal	% poste geëvalueer	Getal	% poste geëvalueer
			B/A*100		D/B*100		F/B*100
Laer geskool (vlak 1-2)	3 215	0	0	0	0.00	0	0
Geskool (vlak 3-5)	4 517	25	1	25	100.00	0	0
Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	1 222	0	0	0	0.00	0	0
Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	220	1	0	1	100.00	0	0
Senior bestuursdiens band A	36	5	14	0	0.00	0	0
Senior bestuursdiens band B	8	2	25	0	0.00	0	0
Senior bestuursdiens band C	3	1	33	0	0.00	0	0
Senior bestuursdiens band D	1	0	0	0	0.00	0	0
Totaal	9 222	34	0.37	26	76.47	0	0

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die getal werknemers van wie die salarisposisies opgegradeer is, omdat hulle poste opgegradeer is. Die getal werknemers kan verskil van die getal poste wat opgegradeer is, omdat nie alle werknemers outomaties in die nuwe poste opgeneem word nie en sommige van die poste wat opgegradeer is, kan ook vakant wees.

Tabel 4.4.2: Profiel van werknemers wie se salarisposisies opgegradeer is, omdat hul poste opgegradeer is, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Begunstigdes	Afrikaan	Indiër	Bruin	Wit	Totaal
Vroulik	308	4	767	165	1 244
Manlik	91	0	156	9	256
Totaal	399	4	923	174	1 500
Werknemers met 'n gestremdheid					0

Die volgende tabel som die getal gevalle op waar vergoedingsvlakke die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal word. Redes vir die afwyking word in ieder geval verskaf.

Tabel 4.4.3: Werknemers wie se salarisvlak die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal word, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011 (kragtens PSR 1.V.C.3)

Hoofberoep	Getal werknemers	Posevalueringsvlak	Vergoedingsvlak	Rede vir afwyking
0	0	0	0	0
Getal werknemers wie se salaris die vlak oorskry wat deur posevaluering bepaal word in 2010/2011				0
Persentasie van totale indiensneming				0

Tabel 4.4.4: Profiel van werknemers wie se salarisvlak die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal word, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011 (kragtens PSR 1.V.C.3)

Getal werknemers wie se salaris die grade oorskry wat deur posevaluering bepaal word in 2010/2011	0
---	---

4.5. Veranderinge in indiensneming

Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die departement. Die volgende tabelle som omsetkoerse volgens salarisband (Tabel 5.5.1) en kritieke beroepe (Tabel 5.5.2) op. (Hierdie "kritieke beroepe" moet dieselfde wees as die wat in Tabel 5.3.3 gelys is).

Tabel 4.5.1: Jaarlikse omsetkoerse volgens salarisband, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeel-groepe	Salarisband	Getal werknemers per band soos op 1 April 2010	Aanstellings in die departement	Verplasinge in die departement	Aanstellings en verplasinge in die departement	Beëindigings uit die departement	Verplasinge uit die departement	Beëindigings en verplasinge uit die departement	Omsetkoers
Alle personeel	Laer geskool (levels 1-2)	3 232	2 674	0	2 674	2 529	0	145	4%
	Geskool (vlak 3-5)	5 138	5 746	2	5 748	5 209	8	531	10%
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	24 674	10 403a	36	10 439	10 746	51	-358	-1%
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	7 720	562	9	571	845	8	-282	-4%
	Senior bestuursdiens band A	38	1	1	2	4	1	-3	-8%
	Senior bestuursdiens band B	9	0	0	0	0	0	0	0%
	Senior bestuursdiens band C	4	0	0	0	0	1	-1	-25%
	Senior bestuursdiens band D	1	0	0	0	0	0	0	0%
	Totaal	40 816	19 386	48	19 434	19 333	69	32	0.08%
Onderwysers	Laer geskool (levels 1-2)	0	0	0	0	0	0	0	0%
	Geskool (vlak 3-5)	1 231	3 617	1	3 618	2 981	0	637	52%
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	23 247	10 130	31	10 161	10 431	32	-302	-1%
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	7 487	443	5	448	724	5	-281	-4%
	Totaal	31 965	14 190	37	14 227	14 136	37	54	0.17%

Personeel-groepe	Salarisband	Getal werknemers per band soos op 1 April 2010	Aanstellings in die departement	Verplasing in die departement	Aanstellings en verplasing in die departement	Beëindigings uit die departement	Verplasing uit die departement	Beëindigings en verplasing uit die departement	Omsetkoers
Staatsdiens	Laer geskool (levels 1-2)	3 232	2 674		2 674	2 529	0	145	4%
	Geskool (vlak 3-5)	3 907	2 129	1	2 130	2 228	8	-106	-3%
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	1 427	273	5	278	315	19	-56	-4%
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	233	119	4	123	121	3	-1	0%
	Senior bestuursdiens band A	38	1	1	2	4	1	-3	-8%
	Senior bestuursdiens band B	9	0	0	0	0	0	0	0%
	Senior bestuursdiens band C	4	0	0	0	0	1	-1	-25%
	Senior bestuursdiens band D	1	0	0	0	0	0	0	0%
	Totaal	8 851	5 196	11	5 207	5197	32	-22	-0.25%

Tabel 4.5.2: Redes waarom personeel die departement verlaat het, 1 April tot 31 Maart 2011

Personeel-groepe	Beëindigingstipe	Getal personeel	% van totale beëindigings
Alle personeel	Oorlede	117	1%
	Bedanking	594	3%
	Verstreking van kontrak	17 938	92%
	Verplasing	70	0%
	Ontslag: operasioneel	2	0%
	Ontslag: siekte	66	0%
	Ontslag: wangedrag	75	0%
	Ontslag: onbevoeg	1	0%
	Aftrede	529	3%
	Ander:	0	0%
	Omskeppingsaanstelling	10	0%
	Totaal	19 402	100%
Onderwysers	Oorlede	81	1%
	Bedanking	499	4%
	Verstreking van kontrak	13 123	93%
	Verplasing	37	0%
	Ontslag: operasioneel	2	0%
	Ontslag: siekte	45	0%
	Ontslag: wangedrag	41	0%
	Ontslag: onbevoeg	0	0%
	Aftrede	340	2%
	Ander:	0	0%
	Omskeppingsaanstelling	5	0%
	Totaal	14 173	100%

Personeel-groepe	Beëindigingstipe	Getal personeel	% van totale beëindigings
Staatsdiens	Oorlede	36	1%
	Bedanking	95	2%
	Verstreking van kontrak	4 815	92%
	Verplasing	33	1%
	Ontslag: operasioneel	0	0%
	Ontslag: siekte	21	0%
	Ontslag: wangedrag	34	1%
	Ontslag: onbevoeg	1	0%
	Aftrede	189	4%
	Ander:	0	0%
	Omskeppingsaanstelling	5	0%
	Totaal	5 229	100%

Aantekening: Die "Verstreking van Kontrak"-getal mag dalk hoog lyk. Die hoë syfers is as gevolg van die WKOD se beleid waar werknemers op kontrak vir kort periodes aangestel word. Hierdie poste word gereeld geadverteer binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomste ten einde die pos permanent te vul op die vroegste geleentheid. Dit moet verder ook in gedagte gehou word dat aflosonderwysers in die plek van onderwysers aangestel word wat met verlof gaan of bygestaan word en die korste aanstellingstydperk ten opsigte van 'n onderwyser is twee weke.

Tabel 4.5.3: Toekenning van diensbeëindigingspakette vir werknemers volgens salarisband, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeel-groep	Salarisband	Getal pakette ingestel
Alle personeel	Laer geskoold (vlak 1-2)	0
	Geskoold (vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	1
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	0
	Senior bestuursdiens band A	3
	Senior bestuursdiens band B	0
	Senior bestuursdiens band C	0
	Senior bestuursdiens band D	0
	Totaal	4
Onderwysers	Laer geskoold (vlak 1-2)	0
	Geskoold (vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	1
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	0
	Totaal	1
Staatsdiens	Laer geskoold (vlak 1-2)	0
	Geskoold (vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	0
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	0
	Senior bestuursdiens band A	3
	Senior bestuursdiens band B	0
	Senior bestuursdiens band C	0
	Senior bestuursdiens band D	0
	Totaal	3

Tabel 4.5.4: Redes waarom personeel die Staatsdiens verlaat het, 1 April tot 31 Maart 2011

Personeelgroepe	Redes vir bedanking	Getal personeel	% van totale beëindigings
Alle personeel	Ouderdom	1	0.01%
	Siekte	3	0.02%
	Beter vergoeding	44	0.23%
	Verstreking van kontrak	1	0.01%
	Huishoudelike probleme	3	0.02%
	Emigrasie	4	0.02%
	Verdere studies	4	0.02%
	Huwelik	2	0.01%
	Aard van werk	7	0.04%
	Geen rede verskaf nie	18 834	97.42%
	Ander Onderwysdepartemente	2	0.01%
	Ander beroep	24	0.12%
	Eie besigheid	2	0.01%
	Persoonlike griewe	2	0.01%
	Herstrukturering	4	0.02%
	Bedanking uit posisie	393	2.03%
	Verplasingsaad van aanstelling	1	0.01%
	Permanente verplasing	1	0.01%
	Vervoerprobleem	1	0.01%
	Totaal	19 333	100%
Onderwysers	Ouderdom	1	0.01%
	Siekte	1	0.01%
	Beter vergoeding	40	0.28%
	Verstreking van kontrak	1	0.01%
	Huishoudelike probleme	2	0.01%
	Emigrasie	4	0.03%
	Verdere studies	2	0.01%
	Huwelik	2	0.01%
	Aard van werk	4	0.03%
	Geen rede verskaf nie	13 716	97.03%
	Ander Onderwysdepartemente	2	0.01%
	Ander beroep	17	0.12%
	Eie besigheid	2	0.01%
	Persoonlike griewe	2	0.01%
	Herstrukturering	1	0.01%
	Bedanking uit posisie	337	2.38%
	Verplasingsaad van aanstelling	0	0.00%
	Permanente verplasing	1	0.01%
	Vervoerprobleem	1	0.01%
	Totaal	14 136	100%

Personeelgroepe	Redes vir bedanking	Getal personeel	% van totale beëindigings
Staatsdiens	Ouderdom	0	0.00%
	Siekte	2	0.04%
	Beter vergoeding	4	0.08%
	Verstreking van kontrak	0	0.00%
	Huishoudelike probleme	1	0.02%
	Emigrasie	0	0.00%
	Verdere studies	2	0.04%
	Huwelik	0	0.00%
	Aard van werk	3	0.06%
	Geen rede verskaf nie	5 118	98.48%
	Ander Onderwysdepartemente	0	0.00%
	Ander beroep	7	0.13%
	Eie besigheid	0	0.00%
	Persoonlike griewe	0	0.00%
	Herstrukturering	3	0.06%
	Bedanking uit posisie	56	1.08%
	Verplasingsaad van aanstelling	1	0.02%
	Permanente verplasing	0	0.00%
	Vervoerprobleem	0	0.00%
	Totaal	5 197	100%

Tabel 4.5.5: Verskillende ouderdomsgroepe van personeel wat die Staatsdiens verlaat het, 1 April tot 31 Maart 2011

Personeel-groepe	Beëindigingstipe	Bedankings alle personeel	Alle personeel
Alle personeel	Ouderdom 19<	0	0.00%
	Ouderdom 20 tot 24	25	4.21%
	Ouderdom 25 tot 29	81	13.64%
	Ouderdom 30 tot 34	49	8.25%
	Ouderdom 35 tot 39	87	14.65%
	Ouderdom 40 tot 44	138	23.23%
	Ouderdom 45 tot 49	107	18.01%
	Ouderdom 50 tot 54	66	11.11%
	Ouderdom 55 tot 59	26	4.38%
	Ouderdom 60 tot 64	12	2.02%
	Ouderdom 65>	3	0.51%
	Totaal	594	100%

Personeel-groep	Beëindigingstipe	Bedankings alle personeel	Alle personeel
Onderwysers	Ouderdom 19<	0	0.00%
	Ouderdom 20 tot 24	23	4.61%
	Ouderdom 25 tot 29	65	13.03%
	Ouderdom 30 tot 34	37	7.41%
	Ouderdom 35 tot 39	82	16.43%
	Ouderdom 40 tot 44	117	23.45%
	Ouderdom 45 tot 49	90	18.04%
	Ouderdom 50 tot 54	53	10.62%
	Ouderdom 55 tot 59	20	4.01%
	Ouderdom 60 tot 64	10	2.00%
	Ouderdom 65>	2	0.40%
	Totaal	499	100%
Staatsdiens	Ouderdom 19<	0	0.00%
	Ouderdom 20 tot 24	2	2.11%
	Ouderdom 25 tot 29	16	16.84%
	Ouderdom 30 tot 34	12	12.63%
	Ouderdom 35 tot 39	5	5.26%
	Ouderdom 40 tot 44	21	22.11%
	Ouderdom 45 tot 49	17	17.89%
	Ouderdom 50 tot 54	13	13.68%
	Ouderdom 55 tot 59	6	6.32%
	Ouderdom 60 tot 64	2	2.11%
	Ouderdom 65>	1	1.05%
	Totaal	95	100%

Tabel 4.5.6: Bevorderings volgens salarisband, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeel-groep	Salarisband	Werk-nemers op 1 April 2010	Bevor-dering na ander salaris- vlak	Salaris- vlakbevor- derings as % van werk- nemers volgens salarisband	Vordering na ander kerf binne salarisvlak	Kerfvor- derings as % van werknemers volgens salarisband	BSB's	BSB's as % van werk- nemers volgens salarisband
Alle personeel	Laer geskoold (levels 1-2)	3 232	0	0.00%	1 394	0.00%	0	0.00%
	Geskoold (vlak 3-5)	5 138	1 492	29.04%	1 441	0.45%	23	0.45%
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	24 674	459	1.86%	16 373	2.44%	602	2.44%
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	7 720	1 095	14.18%	6 252	2.22%	171	2.22%
	Senior Bestuur (vlak 13-16)	52	4	7.69%	41	0.00%	0	0.00%
	Totaal	40 816	3 050	7.47%	25 501	1.95%	796**	1.95%

Personeel-groep	Salarisband	Werk-nemers op 1 April 2010	Bevorde-ring na ander salaris-vlak	Salarisvlak-bevorde-rings as % van werk-nemers volgens salarisband	Vordering na ander kerf binne salarisvlak	Kerfvorde-rings as % van werk-nemers volgens salarisband	BSB's	BSB's as % van werk-nemers volgens salarisband
Onderwysers	Laer geskool (levels 1-2)	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
	Geskool (vlak 3-5)	1 231	1	0.08%	77	1.87%	23	1.87%
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	23 247	451	1.94%	15 561	2.59%	602	2.59%
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)*	7 487	1 076	14.37%	6 129	2.28%	171	2.28%
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
	Totaal	31 965	1 528	4.78%	21 767	2.49%	796	2.49%
Staatsdiens	Laer geskool (levels 1-2)	3 232	0	0.00%	1 394	0.00%	0	0.00%
	Geskool (vlak 3-5)	3 907	1 491	38.16%	1 364	0.00%	0	0.00%
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	1 427	8	0.56%	812	0.00%	0	0.00%
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	233	19	8.15%	123	0.00%	0	0.00%
	Senior bestuur (vlak 13-16)	52	4	7.69%	41	0.00%	0	0.00%
	Totaal	8 851	1 522	17.20%	3 734	0.00%	0	0.00%

Aantekening:

* Kerfvordering, erkenning van ondervinding, senior en meesteronderwysers en REVQ 10-12 tot salarisvlakke van REVQ 13 word onder bevorderings, vordering binne dieselfde salarisvlak en kerfvordering volgens salarisband ingesluit.

** Die 796 BSB-gevalle verwys na VOO-kollege lektore. Die BSB-gevalle vir die 2009/2010-verslagdoeningstydperk beloop 24 952.

4.6. Indiensnemingsgelykheid

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die totale werksmag per beroepskategorie. Tydelike werknemers verskaf die totaal van werkers vir drie agtereenvolgende maande of minder in diens geneem. Die tabelle in hierdie afdeling is gebaseer op die formate wat deur die Wet op Diensbillikheid, 55 van 1998 voorgeskryf word.

Tabel 4.6.1: Totale getal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskategorieë soos op 31 Maart 2011

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelander		Groot-totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	M	V	
Topbestuur (vlak 15-16)		1		1		1		1			4
Senior bestuur (vlak 13-14)	5	17	2	10	7	5	1	1			48
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (vlak 9-12)	366	2 625	34	1 106	559	2 143	32	1 481	3	5	8 354
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superin-tenddente (vlak 6-8)	1 414	4 252	23	868	4 278	9 395	55	3 432	66	27	23 810
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming (vlak 3-5)	343	1 215	1	125	536	2 213	9	440	48	27	4 957
Ongeskool en bepalende besluitneming (vlak 1-2)	483	1 186	3	16	322	1 194		43	3		3 250
Groot-totaal	2 611	9 296	63	2 126	5 702	14 951	97	5 398	120	59	40 423

Tabel 4.6.2: Totale getal werknemers (slegs werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskategorieë soos op 31 Maart 2011

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelander		Groot-totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	M	V	
Topbestuur (<i>vlak 15-16</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (<i>vlak 13-14</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (<i>vlak 9-12</i>)	1	2	0	2	0	1	0	5	0	0	11
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (<i>vlak 6-8</i>)	2	3	0	3	1	2	0	1	0	0	12
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (<i>vlak 3-5</i>)		2	0	2		1	0	0	0	0	5
Ongeskoold en bepalende besluitneming (<i>vlak 1-2</i>)	2	2	0		1	3	0	0	0	0	8
Groot-totaal	5	9	0	7	2	7	0	6	0	0	36

Tabel 4.6.3: Werwing, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelander		Groot-totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	M	V	
Topbestuur (<i>vlak 15-16</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (<i>vlak 13-14</i>)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (<i>vlak 9-12</i>)	33	142	6	83	44	159	0	92	2	1	562
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (<i>vlak 6-8</i>)	485	2 107	17	386	2 057	3 610	26	1 480	166	69	10 403
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (<i>vlak 3-5</i>)	354	759	11	139	824	2 707	19	570	249	114	5 746
Ongeskoold en bepalende besluitneming (<i>vlak 1-2</i>)	371	1 053	6	18	237	932		46	11		2 674
Groot-totaal	1 243	4 062	40	626	3 162	7 408	45	2 188	428	184	19 386
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 4.6.4: Bevorderings (insluitend waar skale en kerwe verander het), 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelander		Groot-totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	M	V	
Topbestuur (<i>vlak 15-16</i>)	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3
Senior bestuur (<i>vlak 13-14</i>)	5	14	1	10	6	4	1	1	0	0	42
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (<i>vlak 9-12</i>)	300	2 360	31	994	472	1 979	31	1 347	1	3	7 518
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (<i>vlak 6-8</i>)	1 150	3 203	13	616	3 275	6 735	39	2 383	7	13	17 434
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (<i>vlak 3-5</i>)	168	742	0	70	359	1 331	4	277	1	4	2 956
Ongeskoold en bepalende besluitneming (<i>vlak 1-2</i>)	137	532	1	6	115	584	0	19	0	0	1 394
Groot-totaal	1 760	6 852	46	1 697	4 227	10 634	75	4 027	9	20	29 347
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 4.6.5: Diensbeëindigings, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Beroepsbande	Manlik				Vroulik				Buitelander		Groot-totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	M	V	
Topbestuur (<i>vlak 15-16</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (<i>vlak 13-14</i>)	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	4
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (<i>vlak 9-12</i>)	36	238	10	129	1	57	218	2	152	1	844
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (<i>vlak 6-8</i>)	537	2 206	13	380	0	2 082	3 749	32	1 499	175	10 673
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitneming (<i>vlak 3-5</i>)	329	693	12	105	0	722	2 591	15	406	236	5 109
Ongeskoolde en bepalende besluitneming (<i>vlak 1-2</i>)	344	1 003	6	15	0	236	874		44	7	2 529
Groot-totaal	1 246	4 142	41	631	1	3 097	7 432	49	2 101	419	19 159
Tydlike werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 4.6.6: Dissiplinêre optrede, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Dissiplinêre optrede	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 4.6.7: Vaardigheidsontwikkeling, 1 April tot 31 Maart 2011

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Totaal
	A	B	I	W	A	B	I	W	
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	511	1571	20	359	514	1 658	31	550	5 214
Beroepslui	385	871	6	419	679	1 473	22	806	4 661
Klerke	85	154	-	6	237	398	-	74	954
Aanvangsberoep	58	129	5	17	9	41	-	12	271
Totaal	1 039	2 725	31	801	1 439	3 570	53	1 442	11 100

Aantekening: Hierdie verslag is saamgestel volgens ETPSETA en PSETA-vereistes, wat die gebruik van kodes van die "Organiseringsraamwerk vir Beroepe" noodsaak wat nie beroepsvlakke insluit nie. Dit is slegs gedurende die 2011/2012-finansiële jaar dat wysigings gemaak mag word om beroepsvlakke ook in te sluit.

4.7. Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede

Tabel 4.7.1: Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede soos op 30 September 2010

SBD-vlak	Getal befondse SBD-poste per vlak	Getal SBD-lede per vlak	Getal ondertekende prestasie-ooreenkomste per vlak	Ondertekende prestasie-ooreenkomste as % van SBD-lede per vlak	Getal SBD wat prestasiebonusse ontvang het.
Direkteur-generaal/ Hoof van Departement	1	1	1	100%	0
Salarisvlak 16, maar nie HVD nie	0	0	0	0	0
Salarisvlak 15	4	4	4	100%	0
Salarisvlak 14	9	9	9	100%	2
Salarisvlak 13	37	34	34	100%	8
Totaal	51	48	48	100%	10

Tabel 4.7.2: Dissiplinêre stappe teen SBD-lede geneem omdat hulle nie hulle prestasie-ooreenkomste afgehandel het nie soos op 30 September 2010

Rede vir nie prestasie-ooreenkomste afhandel nie
Nie van toepassing nie (100% voldoening)

Tabel 4.7.3: Redes vir nie prestasie-ooreenkomste met alle SBD afhandel nie op 30 September 2010

Dissiplinêre stappe teen SBD-lede geneem omdat hulle nie hulle prestasie-ooreenkomste afgehandel het nie
Nie van toepassing nie (100% voldoening)

4.8. Vul van SBD-poste

Tabel 4.8.1: SBD-posinligting op 31 Maart 2011

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Hoof van Departement	1		1	100%	0	0.00%
Salarisvlak 15	3	1	3	100%	0	0.00%
Salarisvlak 14	8	1	9	113%	0	0.00%
Salarisvlak 13	36	0	41	114%	0	0.00%
Totaal	48	2	54	113%	0	0.00%

Tabel 4.8.2: SBD-posinligting op 30 September 2010

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Hoof van Departement	1		1	100%	0	0.00%
Salarisvlak 15	3	1	3	100%	0	0.00%
Salarisvlak 14	8	1	9	100%	0	0.00%
Salarisvlak 13	37	1	33	92%	5	13.51%
Totaal	49	3	46	96%	5	10.20%

Tabel 4.8.3: Reklame en vul van SBD-poste soos op 31 Maart 2011

SBD-vlak	Reklame	Vul van poste	
	Getal vakatures per vlak geadverteer in ses maande nadat dit vakant geraak het	Getal vakatures per vlak gevul in ses maande nadat dit vakant geraak het	Getal vakatures per vlak nie gevul in ses maande nie, maar binne twaalf maande gevul
Direkteur-generaal/ Hoof van Departement	0	0	0
Salarisvlak 15	0	0	0
Salarisvlak 14	0	0	0
Salarisvlak 13	6	5	0
Totaal	6	5	0

Aantekening: Een pos van Direkteur was opnuut geadverteer

Tabel 4.8.4: Redes vir die nievoldoening aan die vul van befondse vakante SBD - geadverteer binne 6 maande en gevul binne 12 maande nadat dit vakant geraak het

SBD-vlak	Redes vir nievoldoening
Direkteur-generaal/ Hoof van Departement	
Salarisvlak 15	
Salarisvlak 14	
Salarisvlak 13	

Tabel 4.8.5: Dissiplinêre stappe geneem vir die nievoldoening aan die voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SBD-poste binne 12 maande

Nie van toepassing nie

4.9. Prestasiebonusse

As aansporing tot goeie prestasie het die departement die volgende prestasiebonusse aan personeel vir die prestasietydperk 2009/10 toegeken, maar in die 2010/11-finansiële jaar betaal. Die inligting word volgens ras, geslag en gestremdheid (Tabel 5.9.1), salarisband (Tabel 5.9.2) en kritieke beroepe (Tabel 5.9.3) weergegee.

Tabel 4.9.1: Prestasiebonusse volgens ras, geslag en gestremdheid, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeel-groep	Ras en geslag	Profiel van begunstigde			Koste (R'000)	
		Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep	% van totaal binne groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per werknemer
Staatsdiens	Afrikaan	76	1 687	4.51%	319,931	4,209
	Manlik	35	811	4.32%	135,717	3,877
	Vroulik	41	876	4.68%	184,213	4,493
	Bruin	694	6 193	11.21%	3,469,011	4,998
	Manlik	268	2664	10.06%	1,379,733	5,148
	Vroulik	426	3529	12.07%	2,089,278	4,904
	Indiër	3	28	10.71%	41,711	13,903
	Manlik	0	12	0.00%	0.00	0.00
	Vroulik	3	16	18.75%	41,711	13,903
	Wit	215	920	23.37%	1,541,392	7,169
	Manlik	38	194	19.59%	365,864	9,628
	Vroulik	177	726	24.38%	1,175,528	6,641
	Ongeskik	2	23	8.70%	9,306	4,653
	Totaal	990	8 851	11.19%	5,381,354	5,435

Aantekening: Onderwysers ontvang nie prestasiebonusse nie.

Tabel 4.9.2: Prestasiebonusse volgens salarisband vir personeel onder Senior Bestuursdiens, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Salarisbande	Profiel van begunstigde			Koste (R'000)		
	Getal begunstigdes = A	Totale getal werknemers in groep = B	% van totaal binne groep = C	Koste (R'000) = D	Gemiddelde koste per werknemer = E	Totale koste as % van totale personeeluitgawes
Laer geskoolde (vlak 1-2)	173	3 232	5%	448,549	2,592	0.16%
Geskoolde (vlak 3-5)	292	3 907	7%	1,001,586	3,430	0.16%
Hoogs geskoolde, produksie (vlak 6-8)	467	1 427	33%	2,963,904	6,346	0.06%
Hoogs geskoolde, toesig (vlak 9-12)	49	233	21%	695,666	14,197	0.02%
Totaal	981	8 799	11%	5,109,707	5,208	0.06%

Aantekening: Onderwysers ontvang nie prestasiebonusse nie.

Tabel 4.9.3: Prestasieverwante bonusse (kontantbonus) volgens salarisband vir Senior Bestuursdiens, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Salarisband	Profiel van begunstigde			Koste (R'000)		
	Getal begunstigdes = A	Totale getal werknemers in groep = B	% van totaal binne band = C	Koste (R'000) = D	Gemiddelde koste per werknemer = E	Totale koste as % van totale personeel-uitgawes
Band A (salarisvlak 13)	8	37	22%	239,533.74	29,941.72	0.58%
Band B (salarisvlak 14)	2	9	22%	32,112.60	16,056.30	0.08%
Band C (salarisvlak 15)	0	4	0%	0.00	0.00	0.00
Band D (salarisvlak 16)	0	1	0%	0.00	0.00	0.00
Totaal	10	51	20%	271,646.34	27,164.63	0.66%

Aantekening: Onderwysers ontvang nie prestasiebonusse nie.

4.10. Buitelandse werkers

Die tabelle hieronder som die indiensneming van buitelanders in die departement ten opsigte van salarisbande en volgens hoofberoep op. Die tabelle som ook veranderinge in die totale getal buitelanders in elke salarisband en volgens elke hoofberoep op.

Tabel 4.10.1: Buitelanders volgens salarisband, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeel groep	Salarisband	1 April 2010		31 Maart 2011		Verandering	
		Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	1	1%	3	2%	2	17%
	Geskoold (Vlak 3-5)	90	47%	75	42%	-15	-125%
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	94	49%	94	52%	0	0%
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	7	4%	8	4%	1	8%
	Senior Bestuur (vlak 13 - 16)	0	0%	0	0%	0	0%
	Totaal	192	100%	180	100%	-12	-100%

Tabel 4.10.2: Buitelanders volgens hoofberoep, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Hoofberoep	1 April 2010		31 Maart 2011		Verandering	
	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal
Administratiewe kantoorwerkers	6	3%	9	5%	3	25%
Aanvangsberoeppe	3	2%	3	2%	0	0%
Beroepslui en bestuurders	183	95%	168	93%	-15	-125%
Totaal	192	100%	180	168	-12	-100%

4.11. Verlofbenutting vir die tydperk 1 Januarie 2010 tot 31 Desember 2010

Die Staatsdienskommissie het die behoefte aan noukeurige siekverlof binne die staatsdiens geïdentifiseer. Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekverlof (Tabel 5.11.1) en ongeskiktheidsverlof (Tabel 5.11.2). In albei gevalle word die geraamde koste van die verlof ook gegee.

Tabel 4.11.1: Siekverlof, 1 Januarie 2010 tot 31 Desember 202010

Personeelgroep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifikaat	% dae met mediese sertifikaat	Getal werknemers wat siekverlof gebruik het	Getal werknemers op 31 Desember 2010	% van totale werknemers wat siekverlof gebruik het	Gemiddelde dae per (siek) werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemers	Geraamde koste (R'000) op 261 dae
Alle personeel	Laer geskool (vlak 1-2)	17 168	14 477	84%	1 998	3 242	8%	9	5	R 3,757
	Geskool (vlak 3-5)	26 832	21 874	82%	3 170	5 110	12%	8	5	R 8,941
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	142 706	111 500	78%	16 755	24 913	63%	9	6	R 93,317
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	37 470	30 388	81%	4 493	7 752	17%	8	5	R 37,885
	Senior bestuur (vlak 13-16)	155	119	77%	32	49	0%	5	3	R 262
	Totaal	224 331	178 358	80%	26 448	41 066	100%	8	5	R 144,589
Onderwysers	Laer geskool (vlak 1-2)	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0
	Geskool (vlak 3-5)	3 857	2 789	72%	616	1 244	3%	6	3	R 1,458
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	132 012	102 865	78%	15 708	23 536	76%	8	6	R 87,295
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	36 286	29 446	81%	4 341	7 514	21%	8	5	R 36,641
	Totaal	172 155	135 100	78%	20 665	32 294	100%	8	5	R 124,990
Staatsdiens	Laer geskool (vlak 1-2)	17 168	14 477	84%	1 998	3 242	35%	9	5	R 3,757
	Geskool (vlak 3-5)	22 975	19 085	83%	2 554	3 866	44%	9	6	R 7,407
	Hoogs geskool, produksie (vlak 6-8)	10 694	8 635	81%	1 047	1 377	18%	10	8	R 5,812
	Hoogs geskool, toesig (vlak 9-12)	1 184	942	80%	152	238	3%	8	5	R 1,241
	Senior bestuur (vlak 13-16)	155	119	77%	32	49	1%	5	3	R 262
	Totaal	52 176	43 258	83%	5 783	8 772	100%	9	6	R 18,434

Tabel 4.11.2: Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent), 1 Januarie 2010 tot 31 Desember 2010

Groep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifikaat	% dae met mediese sertifikaat	Getal werknemers wat siekverlof gebruik het	% van totale werknemers wat siekverlof gebruik het	Gemiddelde dae per (siek) werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemers	Geraamde koste (R'000) op 261 dae
Alle personeel	Laer geskoold (vlak 1-2)	2 144	2 142	100%	39	6%	55	1	R 476
	Geskoold (vlak 3-5)	2 973	2 972	100%	63	10%	47	1	R 971
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	16 889	16 704	99%	375	62%	45	1	R 11,225
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	6 189	6 185	100%	125	21%	50	1	R 6,085
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0%	0	0%	0	0	R 0
	Totaal	28 195	28 003	99%	602	100%	47	1	R 18,798
Onderwysers	Laer geskoold (vlak 1-2)	0	0	0%	0	0%	0	0	R 0
	Geskoold (vlak 3-5)	229	229	100%	5	1%	46	0	R 93
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	15 783	15 598	99%	348	73%	45	1	R 10,671
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	6 082	6 078	100%	122	26%	50	1	R 5,961
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0%	0	0%	0	0	R 0
	Totaal	22 094	21 905	99%	475	100%	47	1	R 16,599
Staatsdiens	Laer geskoold (vlak 1-2)	2 144	2 142	100%	39	31%	55	1	R 476
	Geskoold (vlak 3-5)	2 744	2 743	100%	58	46%	47	1	R 878
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	1 106	1 106	100%	27	21%	41	1	R 572
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	107	107	100%	3	2%	36	0	R 119
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0%	0	0%	0	0	R 0
	Totaal	6 101	6 098	100%	127	100%	48	1	R 2,138

Tabel 4.11.3: Jaarlikse Verlof, 1 Januarie 2010 tot 31 Desember 202010

Groep	Salarisband	Totale dae geneem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers wat jaarlikse verlof geneem het
Alle personeel	Laer geskoold (vlak 1-2)	22 911	11	2 050
	Geskoold (vlak 3-5)	32 126	12	2 711
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	29 479	6	4 897
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	26 403	9	3 015
	Senior bestuur (vlak 13-16)	1 138	21	53
	Totaal	112 057	9	12 726
Onderwysers	Laer geskoold (vlak 1-2)	0	0	0
	Geskoold (vlak 3-5)	96	3	30
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	10 664	3	3 733
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	22 256	8	2 775
	Senior bestuur (vlak 13-16)	0	0	0
	Totaal	33 016	5	6 538
Staatsdiens	Laer geskoold (vlak 1-2)	22 911	11	2 050
	Geskoold (vlak 3-5)	32 030	12	2 681
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	18 815	16	1 164
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	4 147	17	240
	Senior Bestuur (vlak 13-16)	1 138	21	53
	Totaal	79 041	13	6 188

Tabel 4.11.4: Opgעהoopte verlof, 1 Januarie 2010 tot 31 Desember 202010

Groep	Salarisband	Totale dae opgehoop geneem	Gemiddeld e getal dae geneem per werknemer	Gemiddelde opgehoopde verlof per werknemer 2010/12/31	Getal werknemers op 2010/12/31	Totale getal opgehoopde verlof beskikbaar op 2010/12/31
Alle personeel	Laer geskoold (vlak 1-2)	1 907	0.59	14	3 242	44 075
	Geskoold (vlak 3-5)	9 561	1.87	24	5 110	120 542
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	28 017	1.12	24	24 913	609 921
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	26 407	3.41	65	7 752	504 576
	Senior bestuur (vlak 13-16)	221	4.51	75	49	3 683
	Totaal	66 113	1.61	31	41 066	1 282 797
Onderwysers	Laer geskoold (vlak 1-2)	0	0.00	0	0	0
	Geskoold (vlak 3-5)	486	0.39	5	1 244	5 658
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	25 211	1.07	23	23 536	545 770
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	25 902	3.45	66	7 514	497 483
	Totaal	51 599	1.60	32	32 294	1 048 911
Staatsdiens	Laer geskoold (vlak 1-2)	1 907	0.59	14	3 242	44 075
	Geskoold (vlak 3-5)	9 075	2.35	30	3 866	114 883
	Hoogs geskoold, produksie (vlak 6-8)	2 806	2.04	47	1 377	64 151
	Hoogs geskoold, toesig (vlak 9-12)	505	2.12	30	238	7 093
	Senior bestuur (vlak 13-16)	221	4.51	75	49	3 683
	Totaal	14 514	1.65	27	8 772	233 885

Tabel 4.11.5: Verlofuitbetalings, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Rede	Totale bedrag (R'000)	Getal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlofuitbetalings vir 2010/11 as gevolg van niebenutting van verlof vir die vorige siklus	0	0	0
Uitbetalings van opgehoopte verlof met diensbeëindiging vir 2010/11	24 646	441	55 888
Huidige verlofuitbetalings met diensbeëindiging vir 2010/11	0	0	0
Verlofdiskontering vir 2010/2011	9 459	1 118	8 461
Totaal	34 105	1 559	21 876

4.12. MIV en Vigs & Gesondheidsbevorderingsprogramme**Tabel 4.12.1: Stappe gedoen om die risiko van beroepsblootstelling te verminder, 1 April tot 31 Maart 2011**

Eenhede/kategorieë van werknemers wat geïdentifiseer is as synde in gevaar om MIV en verwante siektes (indien enige) op te doen	Sleutelstappe wat gedoen is om die risiko te verminder
Onderwysers en ondersteunende personeel (skoolverpleegsters, skoonmakers, onderwysers in laboratoria, ingenieurswese- en skoolsekretaresses)	Brosjure met prosedures wat m.b.t. beroepsblootstelling gevolg moet word

Tabel 4.12.2: Besonderhede van Gesondheidsbevordering en MIV en Vigs-programme, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede indien ja
1. Het die departement 'n lid van die SBD aangewys om die bepalings wat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001 vervat is, te implementeer? Indien ja, verskaf sy/haar naam en posisie.	X		Mnr. M Cronje Direkteur: Menslikehulpbronbestuur
2. Het die departement 'n toegewyde eenheid of het dit spesifieke personeellede aangewys om die gesondheid en welstand van u werknemers te bevorder? Indien ja, meld die getal werknemers wat in hierdie taak betrokke is en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doeleinde beskikbaar is.	X		Die WKOD fokus op die MIV/VIGS Lewensvaardighede-oriëntasieprogram (LVOP) en die HIV en VIGS in die Werksplek (MWP). Hierdie twee programme vul mekaar aan ten opsigte van opleiding en voorspraak. Twee werknemers van Hoofkantoor fokus op Werknemersgesondheid- en Welstandsbestuur (WGWB) wat deur 'n begroting van R1 258 360 gedek word
3. Het die departement 'n Werknemersbystand- of Gesondheidsbevorderingsprogram vir u werknemers bekendgestel? Indien ja, meld die sleutelemente/dienste van hierdie Program.	X		Die Werknemersgesondheid- en Welstandsprogram fokus op, onder andere, MIV en VIGS, spanning, finansiële bestuur, verhoudings, geregtelikheid, gesinsklessies, middelmisbruik en traumavorligting. Hierdie dienste word deur privaat verskaffers verskaf om vertroulikheid te verseker. Hierdie program spreek ook welstandskwessies deur Werknemersgesondheid- en Welstandsbewustheidsdae aan. Die doel van hierdie dae is om gesonde lewenstyl te bevorder en werknemers bewus te maak van dienste wat die WKOD aan hulle bied. Daarby vind Gesondheidsbevorderingsdae plaas volgens dae wat op die Gesondheidskalender van die Departement van Gesondheid aangeteken is.

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede indien ja
4. Het die departement ('n) komitee(s) op die been gebring soos in Deel VI (e) van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001 beoog? Indien ja, verskaf asseblief die name van die lede van die komitee en die belanghebbende(s) wat hulle verteenwoordig.	X		Direkteur: MHB, Adjunk-direkteur: MHB, MIV-koördineerder, verteenwoordigers van Direktrorate, verteenwoordigers van werknemerspartye. 'n Nuwe Adviserende Komitee vir die uitvoerige Werknemersgesondheid- en Welstandsprogram word beplan.
5. Het die departement sy indiensnemingsbeleide en -praktyke hersien om te verseker dat dit nie onregverdig teen ander werknemers op die basis van hulle MIV-status diskrimineer nie? Indien ja, lys die indiensnemingsbeleide/praktyke wat hersien is.	X		Die WKOD het 'n MIV en VIGS-beleid in die Werksplek aangeneem, gebaseer op die Raamwerk deur die Provinsiale Regering verskaf.
6. Het die departement maatreëls ingestel om MIV-positiewe werknemers of daardie wat van verdink word dat hulle MIV-positief is van diskriminasie te beskerm? Indien ja, meld die sleutelemente van hierdie maatreëls.	X		Voortdurende bewusmaking rakende persepsies oor MIV en VIGS en oor vertroulikheid, onthulling, VBT, ens. Die WKOD se beleid m.b.t. MIV en VIGS dra hierdie boodskap oor en vorm deel van lynbestuur se verantwoordelikheid.
7. Spoor die departement sy werknemers aan om Vrywillige Berading en Toetsing te ondergaan? Indien ja, lys die resultate wat u behaal het.	x		VBT word aan personeel beskikbaar gestel deur bewustheidsdae vir die gesondheid en welstand van werknemers. Van die wat bewustheidsdae bywoon, meld 70% vir VBT aan. VBT-dae en sportpraatjieveldtogte het ook groter begrip van die prosesse en prosedures van VBT meegebring.
8. Het die departement maatreëls/aanwysers ontwikkel om die impak van sy program vir gesondheidsvordering te monitor en te evalueer? Indien ja, lys hierdie maatreëls/aanwysers.	X		Maandelikse verslae van die verskillende diensverskaffers wat die benutting van die dienste weerspieël.

Aantekening: Die Provinsiale VIGS-program vir werknemers waaraan die WKOD integraal verbonde is, gee konstruktiewe rigting aan m.b.t. die volgende sleutelemente/-dienste:

1. Onderwys en bewustheid in die werkplek
2. Om 'n MIV/VIGS-oudit in die werkplek uit te voer om die hulpbronbehoefte te bepaal, bv. Noodhulptoerusting, ens.
3. Voorkomende programme, bv. verspreiding van kondome
4. Om universele voorsorgmaatreëls te bevorder, bv. maatreëls wanneer daar met bloed en liggaamsvloeistowwe van beseerdes gewerk word
5. Vrywillige berading en toetsing
6. Bevorder ondersteuning vir MIV/VIGS-besmette werknemers

DSA: Die Strategiese Raamwerk vir Werknemersgesondheid en Welstand beklemtoon nakoming van MIV/VIGS- en TB-bestuur wat aanbeveel dat, as een van die kernfunksies van WG&W in die werkplek, mens die impak van MIV en VIGS moet lenig en 'n bekwamende sosiale omgewing moet skep vir Sorg, Behandeling en Ondersteuning; implementeer programme vir werknemersgesondheid- en welstandsdade vir MIV-besmette en -geaffekteerde werkgemeenskap; implementeer portuuroopvoederprogramme vir werknemers om gedragsrisiko's te teiken. Mediese bystand vir behandeling en versorging van werknemers met MIV/VIGS word deur GEMS voorsien.

4.13. Arbeidsverhoudinge

Die volgende kollektiewe ooreenkomste is met vakbonde binne die departement aangegaan.

Dissiplinêre verhore - 2010/11	Geen
Totale kollektiewe ooreenkomste	Geen

Die volgende tabel som die uitkoms van dissiplinêre verhore op wat binne die departement vir die verslagdoeningsjaar gehou is.

Tabel 4.13.2: Tipe wangedrag by dissiplinêre verhore aangespreek, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Soort wangedrag	Getal	% van totaal
Diefstal, omkoperij, bedrog of korrupsie ten opsigte van eksamens	11	4.51
Seksuele aanranding van leerder	10	4.10
Seksuele aanranding van ander werknemer	0	0.00
Seksuele verhouding met leerder van dieselfde skool	2	0.82
Ernstige aanranding met die doel om 'n leerder of student ernstig te beseer	0	0.00
Ernstige aanranding met die doel om 'n ander werknemer ernstig te beseer	0	0.00
Onwettige besit van 'n bedwelmende onwettige of onhoudbare middel	0	0.00
Versuim om te voldoen aan of oortree 'n Wet of enige ander wet, regulasie of regsverpligting	1	0.41
Opsetlike of nalatige wanbestuur van die staat se finansies	13	5.33
Misbruik van staatseiendom	0	0.00
Ongeregverdigde benadeling van administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die departement	8	3.28
Misbruik van sy of haar posisie in die Onderwysdepartement om die belange van enige persoon te bevorder of bevoordeel	0	0.00
Aanvaar tweede werk en/of vergoeding sonder skriftelike goedkeuring van die werkgever	0	0.00
Versuim om 'n wettige opdrag en/of roetine-instruksie uit te voer	12	4.92
Afwesigheid	15	6.15
Diskriminasie	0	0.00
Swak prestasie, vir redes anders as onbevoegdheid	2	0.82
Onder die invloed van 'n bedwelmende middel terwyl aan diens	3	1.23
Onvanpaste, skandelijke en onaanvaarbare gedrag	26	10.66
Aanrandings, of poging of dreiging om aan te rand	88	36.07
Viktimisasie en/of intimidasie	0	0.00
Gee vals verklaring van bewyse in die uitvoer van pligte, en/of vervalsing van rekords	4	1.64
Onwettige arbeidsoptrede	0	0.00
Gemene reg of statutêre oortreding (diefstal, bedrog en korrupsie)	11	4.51
Oneerlikheid	4	1.64
Dros	33	13.58
Totaal	243	100%

Tabel 4.13.3: Wangedrag: Uitkomste van afgehandelde dissiplinêre verhore, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Uitkomste van dissiplinêre verhore	Getal	% van totaal
Korrektiewe berading	4	1.05
Mondelingse waarskuwing	0	0.00
Skriftelike waarskuwing	5	1.31
Finale skriftelike waarskuwing	137	35.86
Skorsing sonder betaling	31	8.12
Boete	95	24.87

Demosie	0	0.00
Afdanking/diensverlating	71	18.63
Onskuldig	10	2.62
Saak teruggetrek	28	7.33
Totaal	381	100%

Tabel 4.13.4: Griewe aanhangig gemaak, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Griewe aanhangig gemaak	Getal	% van Totaal
Getal griewe opgelos	484	71.28
Getal griewe onopgelos	195	28.72
Totale getal griewe aanhangig gemaak	679	100%

Tabel 4.13.5: Geskille teen rade aanhangig gemaak, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Geskille teen rade aanhangig gemaak	Getal	% van Totaal
Getal geskille bekragtig	32	23.70
Getal geskille afgewys	103	76.30
Totale getal geskille aanhangig gemaak	135	100%

Hierdie is die Algemene Sektorale Bedingingsraad vir die Staatsdiens of die Raad op Arbeidsverhoudinge in die Onderwys.

Tabel 4.13.6: Stakingsoptrede, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Stakingsoptrede	Getal
Totale getal van persoon werksdae verloor	23 787
Totale koste (R'000) van werksdae verloor	R11,436,686.34
Bedrag (R'000) verhaal as gevolg van geen werk geen betaling	R11,436,686.34

Tabel 4.13.7: Voorkomende skorsing, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Voorkomende skorsing	Getal
Getal staatsdienslede geskors:	5
Getal onderwysers geskors:	33
Getal staatsdienslede wie se skorsing langer as 30 dae is	3
Getal onderwysers wie se skorsing langer as 90 dae is	18
Gemiddelde getal dae geskors: Staatsdienslede	41.4
Gemiddelde getal dae geskors: Onderwysers	117.75
Koste (R'000) van skorsings	R2,442,714.76

4.14. Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling beklemtoon die pogings van die departement ten opsigte van vaardigheidsontwikkeling. Die tabel reflekteer die opleidingsbehoefte soos aan die begin van die verslagdoeningstydperk, en die werklike opleiding aangebied.

Tabel 4.14.1: Opleidingsbehoefte geïdentifiseer, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers op 1 April 2010	Opleidingsbehoefte aan begin van die verslagdoeningstydperk geïdentifiseer			
			Leerder-skappe	Vaardigheids-programme & ander kortkursusse	Ander vorme van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	15	0	1 982	0	1 982
	Manlik	32	0	2 492	0	2 492
Beroepslui	Vroulik	20 863	0	6 366	0	6 366
	Manlik	10 871	0	3 673	0	3 673
Klerke	Vroulik	1780	0	729	0	729
	Manlik	297	0	266	0	266
Aanvangsberoep	Vroulik	1 927	0	227	0	227
	Manlik	2 168	0	467	0	467
Subtotaal	Vroulik	24 585	0	9 304	0	9 304
	Manlik	13 368	0	6 898	0	6 898
Totaal		37 953	0	16 202	0	16 202
Werknemers met 'n gestremdeheid	Vroulik			3		3
	Manlik			3		3

Tabel 4.14.2: Opleiding voorsien, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 31 Maart 2011	Opleiding voorsien binne die verslagdoeningstydperk			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kortkursusse	Ander vorme van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	14	0	2 753	0	2 753
	Manlik	30	0	2 461	0	2 461
Beroepslui	Vroulik	21 127	0	2 980	0	2 980
	Manlik	10 505	0	1 681	0	1 681
Klerke	Vroulik	1 780	0	709	0	709
	Manlik	297	0	245	0	245
Aanvangsberoepe	Vroulik	2 399	0	62	0	62
	Manlik	2 786	0	209	0	209
Subtotaal	Vroulik	25 320	0	6 504	0	6 504
	Manlik	13 618	0	4 596	0	4 596
Totaal		38 938	0	11 100	0	11 100
Werknemers met 'n gestremdeheid	Vroulik			3		3
	Manlik			4		4

4.15. Besering aan diens

Die volgende tabel verskaf basiese inligting oor besering aan diens.

Tabel 4.15.1: Besering aan diens, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Personeelgroep	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Onderwysers	Slegs basiese mediese behandeling benodig	61	82%
	Tydlike totale ongeskiktheid	13	18%
	Permanente ongeskiktheid	0	0%
	Noodlottig	0	0%
	Totaal	74	100%
Staatsdienspersoneel	Slegs basiese mediese behandeling benodig	63	84%
	Tydlike totale ongeskiktheid	12	16%
	Permanente ongeskiktheid	0	0%
	Noodlottig	0	0%
	Totaal	75	100%

4.16. Benutting van konsultante

Tabel 4.16.1: Verslag oor aanstellings van konsultante met gebruik van begrote fondse, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Projektitel	Totale getal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae	Kontrakwaarde in Rand
0	0	0	0
0	0	0	0
Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	Totale duur: werksdae	Totale kontrak-waarde in Rand
0	0	0	0
0	0	0	0

Tabel 4.16.2: Ontleding van aanstellings van konsultante met gebruik van begrote fondse, ten opsigte van Histories Benadeelde Individue (HBI's), 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie bestuur deur HBI-groepe	Getal konsultante van HBI-groepe wat aan die projek gewerk het
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

Tabel 4.16.3: Verslag oor aanstellings van konsultante met gebruik van skenkerfondse, 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Projektitel	Totale getal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: werksdae	Skenker- en kontrakwaarde in Rand
0	0	0	0
0	0	0	0
Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	Totale duur: werksdae	Totale kontrakwaarde in Rand
0	0	0	0
0	0	0	0

Tabel 4.16.4: Ontleding van aanstellings van konsultante met gebruik van skenkerfondse, ten opsigte van Histories Benadeelde Individue (HBI's), 1 April 2010 tot 31 Maart 2011

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie bestuur deur HBI-groepe	Getal konsultante van HBI-groepe wat aan die projek gewerk het
0	0	0	0
0	0	0	0